Пролетарыі ўсіх краін, еднайцеся!

Комуністычная Партыя (большэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і Мінскага Абкома КП(б)Б

№ 189 (6768) | 16 жніўня 1940 г., пятніца | ЦАНА 10 КАП.

Всесоюзная библиотека имени В. И. Ленина

СЁННЯ Ў НУМАРЫ:

Сход партыйнага актыва Вілейскай абласці.
Сход актыва Гомельскай партыйнай арганізацыі.
Няспынна паглыбляць і пашыраць прапаганду марксізма-ленінізма.
В. Абугаў — Шырэй размах партыйнай прапаганды!
Ф. Сурганаў — Ідэйна-палітычны рост кадраў.
І. Галіноўскі, Л. Фрыд — Лекцыі — важнейшы метад прапаганды.
С. Марон — Як мы кіруем марксісцка-ленінскай асветай комуністаў.
Н. Гіршын — Актыў вучыцца.

АРТЫКУЛЫ:
Зварот у Талін.
Р. Додзін — У Совецкім Каўнасе.
І. Канькоў — Уважліва пераглядзець размяшчэнне школьнай сеткі.
М. Радзіон — Аб мяккацелых суддзях і ліберальных адміністратарах.
І. Новік — Расказ звеннявой.
НА ЎСЕСАЮЗНАЙ СЕЛЬСКАГАСПАДАРЧАЙ ВЫСТАЎЦЫ. І. Палеўчанка — Два ўраджаі ільну ў год.
МАЛЕНЬКІ ФЕЛЬЕТОН. С. Куняўскі — Апошняя пасадка.

ЗА РУБЯЖОМ:
Налёты германскіх самалётаў на Англію.
Зводка германскага камандавання.
Дзеянні англійскай авіяцыі.
Страты англійскай і германскай авіяцыі.
Паведамленне італьянскага камандавання.
Англійскія прапановы ЗША.
Германскія парашуты ў Англіі.
Амерыканскі друк аб германскіх паветраных налётах на Англію.
У неакупіраванай зоне Францыі.
Зварот Чан-Кай-шы.

Большэвіцкую прапаганду — на вышэйшую ступень

од таму назад, 16 жніўня 1939 года, тральны Камітэт Усесаюзнай Комуністычнай партыі большэвікоў прыняў пастанову «Аб пастаноўцы прапаганды марксізма-ленінізма ў Беларускай ССР, Орскай і Курскай абласцях».

гэтай пастанове ЦК ВКП(б) адзначыў, , побач з праробленай сур'ёзнай работай па перабудове партыйнай прапаганды, у Беларускай партыйнай арганізацыі ёсць сур'ёзныя недахопы. «Галоўны ахоп у пастаноўцы прапаганды марксізма-ленінізма заключаецца ў тым, што асныя і раённыя партыйныя камітэты не арганізавалі вывучэнне «Кароткага курса гісторыі ВКП(б)» усімі кіруючымі кадрамі, асабліва партыйнымі і совецкімі. Сакратары райкомаў і партыйных , адмовіўшыся ад старых, асуджаных ЦК ВКП(б) метадаў бюракратычнага кантролю», прадаставілі справу індывідуальнай палітычнай асветы комуністаў самацёку». ЦК ВКП(б) у якасці недахопу прапагандысцкай рабоце адзначыў тое, партарганізацыі не правяралі, як члены партыі працавалі над павышэннем іх тэарэтычных ведаў, над усваеннем марксізма-ленінізма. Буйным недахопам з'яўлялася і тое, што лекцыі па гісторыі партыі чыталіся пераважна па першых раздзелах «Кароткага курса гісторыі ВКП(б)». Паслякастрычніцкі перыяд, мае важнейшае значэнне ў гісторыі большэвіцкай партыі, амаль не асвятляўся ў лекцыях і не вывучаўся. Вельмі мала прачытана папулярных лекцый для менш падрыхтаваных таварышоў. Недастаткова ўвагі ўдзялялася прапагандзе бягучай палітыкі партыі, раз'ясненню важнейшых палітычных і гаспадарчых мерапрыемстваў партыі і ўрада, міжнароднага становішча. Не была арганізавана работа паркабінетаў.

ЦК ВКП(б) у сваёй пастанове прапанаваў узмацніць штодзённае сістэматычнае кіраўніцтва партыйнай прапагандай, зжываць самацёк у пастаноўцы індывідуальнай самаадукацыі комуністаў, арганізаваць вывучэнне гісторыі і тэорыі большэвіцкай партыі ўсімі партыйнымі і совецкімі кадрамі, а таксама іншымі слаямі совецкай інтэлігенцыі.

ЦК ВКП(б) прапанаваў партарганізацыям шырока практыкаваць чытанне лекцый і дакладаў па пытаннях, звязаных з бягучай палітыкай партыі, а таксама папулярных лекцый. Была звернута ўвага партарганізацый на неабходнасць старанага падбору лектараў і пастаяннага кантролю за якасцю лекцый, палепшання работы паркабінетаў і на рад іншых важнейшых пытанняў партыйнай прапаганды.

За мінулы год у ідэйным жыцці КП(б)Б адбыліся сур'ёзныя змяненні. Важнейшым вынікам работы партыйных арганізацый Беларусі па ажыццяўленню пастановы ЦК ВКП(б) з'явіўся быстры рост цікавасці да гісторыі і тэорыі большэвізма з боку шырокіх мас партыйных і непартыйных большэвікоў. Зроблен пэўны крок наперад. Партыйныя кадры сталі глыбей і больш упэўнена авалодваць ведамі марксізма-ленінізма. За гэты год створаны прапагандысцкія кадры, якія аказваюць шырокую дапамогу таварышам, самастойна вывучаючым гісторыю партыі, марксізм-ленінізм.

Кіруючыя кадры ўсё больш пачынаюць разумець, што палітыка партыі большэвікоў будуецца на глыбокім веданні законаў грамадскага развіцця і што поспех практычнай работы вырашае веданне марксісцка-ленінскай тэорыі і гісторыі партыі.

За апошні год у рэспубліцы выраслі значныя кадры лектараў, якія апрача лекцыйнай работы усё часцей выступаюць з артыкуламі ў друку. Можна назваць прозвішчы такіх лектароў, як тт. Ажгірэй, Гурэвіч, Зак, Драгілеў, Маневіч, Топаз, Саевіч, Росман, Элімелах і іншых. За 1939 год у рэспубліканскіх і абласных газетах было надрукавана 1200 прапагандысцкіх тэарэтычных артыкулаў, лекцый, кансультацый. З гэтага ліку 200 артыкулаў былі напісаны мясцовымі аўтарамі.

За апошні час у партарганізацыях Мінска, Гомеля, Віцебска, Беластока, Брэста і іншых гарадоў усё часцей практыкуюцца платныя лекцыі.

Значна палепшылася прапагандысцкая работа ў сельскіх партарганізацыях.

Аднак было-б памылкова думаць, што ў гэтым напрамку ўжо ўсё зроблена і можна супакоіцца. Справа марксісцка-ленінскай самаадукацыі партыйных кадраў, совецкай інтэлігенцыі—гэта работа не на кароткі тэрмін. Нашым кадрам, і асабліва маладым, прыдзецца яшчэ многа і ўпорна працаваць над павышэннем свайго тэарэтычнага ўзроўню, над авалоданнем асновамі марксізма-ленінізма. Бліскучыя прыклады тэарэтычнай работы даюць вялікія правадыры рабочага класа, нашы настаўнікі—Маркс, Энгельс, Ленін і Сталін. Правадыры рабочага класа заўсёды стаялі на вяршыні чалавечых ведаў і сваімі творамі няспынна рухалі ўперад навуку і культуру.

«... Нельга, — гаворыць таварыш Сталін, — лічыць сапраўдным ленінцам чалавека, які імянуе сябе ленінцам, але замкнуўся ў-сваю спецыяльнасць, замкнуўся, скажам, у матэматыку, батаніку або хімію і не бачыць нічога далей сваёй спецыяльнасці. Ленінец не можа быць толькі спецыялістам аблюбаванай ім галіны навукі, — ён павінен быць разам з тым палітыкам — грамадскім работнікам, які жыва цікавіцца лёсам сваёй краіны, знаём з законамі грамадскага развіцця, умее карыстацца гэтымі законамі і імкнецца быць актыўным удзельнікам палітычнага кіраўніцтва краінай. Гэта будзе, вядома, дадатковай нагрузкай для большэвікоў спецыялістаў. Але гэта будзе такая нагрузка, якая акупіцца потым з ліхвой». («Пытанні ленінізма»).

Кожная партыйная арганізацыя мае ўсе магчымасці ўзорна паставіць прапаганду вялікіх ідэй нашай партыі і стварыць неабходныя ўмовы для хуткага ідэйнага росту кадраў. У нашай краіне ўсё пастаўлена на службу народу. Вопытныя лектары і прапагандысты, добра абсталяваныя бібліятэкі, газеты і журналы, радыё, кіно, літаратура і ўсе віды мастацтва даступны працоўным.

Партыйныя арганізацыі заходніх абласцей БССР — Беластоцкая, Баранавіцкая, Брэсцкая, Вілейская, Пінская—правялі сур'ёзную работу па партыйнай прапагандзе і агітацыі, па згуртаванню працоўных мас вакол партыі і совецкай улады, што знайшло сваё яркае адлюстраванне ў бліскучай перамозе сталінскага блока комуністаў і беспартыйных на выбарах у Вярхоўныя Советы СССР і БССР ад заходніх абласцей. Але трэба прызнаць, што рад раённых партарганізацый закінулі прапагандысцкую работу. Гэта адносіцца да Гродненскай, Пастаўскай, Дамброўскай і іншых раённых арганізацый заходніх абласцей.

Сакратары Дамброўскага райкома партыі Беластоцкай абласці тт. Ганчароў і Стрыжакоў не займаюцца пытаннямі партыйнай прапаганды. Яны не аказваюць ніякай дапамогі самастойна-вывучаючым «Кароткі курс гісторыі ВКП(б)».

Такія адносіны да партыйнай прапаганды маюць месца і ў раёнах Гомельскай абласці — Церахоўскім, Свяцілавіцкім.

Мінскі гарадскі камітэт партыі ўсё яшчэ не наладзіў узорнай работы Дома комуністычнай асветы, які мае для гэтага ўсе ўмовы.

Многія таварышы з кіруючага абласнога і рэспубліканскага актыва да гэтага часу не ўсвоілі ўказання таварыша Сталіна аб тым, што «чым вышэй палітычны ўзровень і марксісцка-ленінская свядомасць работнікаў любой галіны дзяржаўнай і партыйнай работы, тым вышэй і плодатворней сама работа, тым больш эфектыўны рэзультаты работы, і наадварот, — чым ніжэй палітычны ўзровень і марксісцка-ленінская свядомасць работнікаў, тым больш магчымы зрывы і правалы ў рабоце, тым больш магчыма здрабненне і выраджэнне саміх работнікаў у дзялят-крахабораў, тым больш магчыма іх пераражджэнне» («Пытанні ленінізма»).

Мы зрабілі толькі першы крок у выкананні пастановы ЦК ВКП(б) аб перабудове партыйнай прапаганды. Неабходна партыйную прапаганду падняць на вышэйшую ступень, надаць ёй больш шырокі размах. Усе партарганізацыі павінны арганізаваць большэвіцкі кантроль і правяраць характар і якасць вывучэння тэорыі партыйнымі кадрамі, дабіцца, каб нашы кадры няспынна працавалі над павышэннем свайго тэарэтычнага і палітычнага ўзроўню.

Сход партыйнага актыва Вілейскай абласці

ВІЛЕЙКА, 15 жніўня. (БЕЛТА). 14 і 15 жніўня адбыўся сход партыйнага актыва Вілейскай абласці. З дакладам аб выніках пленума ЦК ВКП(б) выступіў сакратар ЦК КП(б)Б тав. Байкачоў.

Па дакладу разгарнуліся ажыўленыя спрэчкі. У спрэчках выступіла 16 таварышоў—сакратар абкома КП(б)Б тав. Перачынскі, сакратар гаркома КП(б)Б тав. Лібман, старшыня аблвыканкома тав. Казлоў, сакратар Маладзечынскага райкома партыі тав. Турко і іншыя.

Усе выступаўшыя горача адобрылі Указ Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР ад 26 чэрвеня, рашэнні партыі і ўрада аб уборцы і загатоўках сельскагаспадарчых прадуктаў.

У аднагалосна прынятай рэзалюцыі сход цалкам і поўнасцю адобрыў рашэнні пленума ЦК ВКП(б) і заклікаў партыйныя арганізацыі Вілейскай абласці настойліва змагацца за іх ажыццяўленне.

Удзельнікі схода з вялікім уздымам прынялі прывітанне любімаму правадыру народаў таварышу Сталіну.

1000 тон торфу звыш плана

ГОРКІ. Торфзавод «Чэпелінка» выканаў сезонны план торфаздабычы датэрмінова. Рабочы калектыў завода абавязаўся звыш плана здабыць да канца сезона 1000 тон торфу, своечасова закончыць сушку і штабялёўку.

Асабліва вялікіх поспехаў дабілася жаночая брыгада, якая арганізована намі ў гэтым годзе ўпершыню. З 18 ліпеня па 11 жніўня гэта брыгада здабыла 1962 тоны торфу. Кар'ершчыцы тт. Фёдарава, Глуздова, Якушова, Жарыкава і іншыя выконваюць сістэматычна дзённае заданне на 150 проц.

ШАМІС,
дырэктар торфзавода «Чэпелінка».

Зварот у Талін

ТАЛІН. Чатырнаццатага жніўня з раніцы ў Таліне адчуваўся святочны настрой. Вестка аб прыбыцці з Масквы дэлегатаў эстонскага народа хутка разнеслася па фабрыках і заводах. Кветкавыя магазіны асаджалі натоўпы пакупнікоў. Усё насельніцтва рыхтавалася да ўрачыстай сустрэчы [illegible]

Адразу-ж пасля работы з усіх раёнаў горада па вузенькіх вуліцах накіраваліся людскія натоўпы. [illegible]

[illegible]

— Хай жыве Эстонія!
— Слава Сталіну!

[illegible]

— Дарагія таварышы, — гаворыць Сяре, — [illegible]

... увесь працоўны народ нашай радзімы вітае вас са зваротам. Вы выканалі самае гарачае, патаемнае жаданне эстонскага народа. Наша краіна прынята ў састаў СССР. Сонца Сталінскай Канстытуцыі заззяла над намі. Уступленне ў СССР дазво[illegible]

[illegible]

(«Праўда»).

Сход актыва Гомельскай партыйнай арганізацыі

ГОМЕЛЬ. (Кар. «Звязды»). 14 жніўня ў памяшканні абласнога драматычнага тэатра адбыўся сход актыва Гомельскай гарадской партыйнай арганізацыі. [illegible]

[illegible]

... тав. Майзлес, — з-за нераспарадчасці начальнікаў цэхаў, майстроў і брыгадзіраў нярэдка пачынаюць работу са спазненнем, а не адразу пасля гудка. Тут мала што [illegible]

[illegible] каў большэвікоў Гомельскай гарадской партыйнай арганізацыі па-большэвіцку выканаць рашэнні пленума.

Н. ГІРШЫН.

Герой Совецкага Саюза чырвонаармеец Міхаіл Міхайлавіч Гармоза. (Да службы ў Чырвонай Арміі працаваў трактарыстам Дзяржынскай МТС, Мінскай абласці, БССР).
Фото Ф. Кіслова. (Фотаклішэ ТАСС).

ВЫСОКІ ЎРАДЖАЙ ЗАВАЯВАН

На калгасных палях раёна кіпіць работа. Дажынаюць позні ячмень і пшаніцу, мяшаюць глебу пад пасеў азімых, гудзяць камбайны і конныя жняяркі, калгасніцы вяжуць снапы, ставяць іх у бабкі.

Асабліва ажыўлена ў гумнах. Пачалася малацьба жыта.

Ад 6 гадзін раніцы і да поўначы працуе складаная малатарня ў калгасе імені Дзяржынскага.

— Жыта сёлета вельмі ўмалотнае. Не спадзяваліся нават, — з радасцю заўважае брыгадзір 2-й брыгады калгаса т. Бандан.

Ён расказвае, што ў калгасе зрабілі пробныя абмалоты ўраджаю з горшых і лепшых участкаў. Самыя горшыя ўчасткі далі па 11 з палавінай цэнтнераў зярна з гектара, лепшыя — па 21 цэнтнеру.

— А ў сярэднім колькі будзе?

— Па 100 пудоў з гектара, — упэўнена адказвае брыгадзір.

Аглядаем якасць зярна. Буйнае, як ячмень, сартавое жыта. Яно зіхаціць на сонцы, свеціцца васковым бляскам.

Старшыня калгаса тав. І. Вінікоўскі гаворыць:

— Зярно добрае. За змену 12 тон намалачваем. Адвезлі 600 пудоў для дзяржавы ў лік зернапаставак, дык там не маглі надзівіцца нашаму жыту.

Па-ўдарнаму працуюць і калгаснікі сельскагаспадарчай арцелі «Прамень сонца» Падонкаўскага сельсовета. Яны першымі ў раёне адначасова з уборкай пачалі малацьбу. Першымі ў раёне яны датэрмінова разлічыліся з дзяржавай па зернапастаўках — на склады Загатзярно адвезлі 1.000 пудоў высокаякаснага жыта, пшаніцы, ячменю.

А. МАТУСЕВІЧ.

ЛАГОЙСК. (Спец. кар. «Звязды»).

ПАЧАЛАСЯ ЎБОРКА НАСЕННАЙ КАНЮШЫНЫ

ДОБРУШ. Сёлета калгасы раёна паспяхова ўбралі на сена звыш 1.300 гектараў канюшыны. Лепшыя ўчасткі ў колькасці 130 гектараў былі пакінуты на насенне. Апрача таго на насенне пакінуты 180 гектараў канюшыны другога ўкосу.

Зараз калгасы пачалі ўборку насенных участкаў.

На ільняных палях

ТАЛАЧЫН. З вялікай любоўю калгаснікі раёна на сваіх палях вырошчваюць лён. Лён стаў асноўнай крыніцай даходаў калгасаў і калгаснікаў.

Сёлета калгаснікі раёна вядуць барацьбу за атрыманне высокага ўраджаю ільну. На працягу 3—4 дзён усе калгасы правялі церабленне ільну. Першымі ў раёне закончылі церабленне, абмалот і рассціл ільну калгасы імені Будзённага Ваўковіцкага сельсовета, «Першае мая» Повасельскага сельсовета, імені Сталіна Друцкага сельсовета. Наблізаюцца да завяршэння абмалоту калгасы Валасовіцкага, Палюдаўскага і інш. сельсоветаў. Для рассцілу ільну выбіраюцца лепшыя ўчасткі.

Аднак у раёне ёсць яшчэ калгасы, якія дапускаюць разрыў паміж абмалотам і рассцілам. У многіх калгасах для малацьбы ільну не скарыстоўваюцца машыны. Талачынская МТС мае дзве малатарні. Ні адна з іх на абмалоце ільну не працуе. Некаторыя кіраўнікі калгасаў паслабілі барацьбу за далейшую добраякасную апрацоўку ільну і здачу ільнопрадукцыі дзяржаве.

(БЕЛТА).

Па Совецкай краіне

«ГАВОРАЧЫ ЦЭЛАФАН»

Групай работнікаў Усесаюзнай лабараторыі гуказапісу пад кіраўніцтвам прафесара І. Гарона сканструіраван новы апарат — «гаворачы цэлафан». Ён складаецца з аптычнага прыбора, фотаэлемента, двух радыёламп і маленькага электраматора.

Гук запісваецца на цэлафанавай ленце ў 6 міліметраў шырынёй, наматанай на шпульку. Калі апарат пачынае працаваць, электраматор прыводзіць у рух ленту, і яна праз дынамік звычайнага радыёпрыёмніка ўзнаўляе запісаны гук.

На цэлафанавай ленце можна запісаць оперу, лекцыю, канцэрт, прамову, мітынг. Пры перадачы гуку зусім адсутнічаюць пабочныя шумы.

Пры масавай вытворчасці «гаворачы цэлафан» будзе каштаваць не даражэй патэфона.

500 ГОД КНІГАДРУКАВАННЯ

У Дзяржаўнай бібліятэцы СССР імені В. І. Леніна адкрылася выстаўка «500 год кнігадрукавання». У бібліятэцы захоўваецца 740 інкунабулаў — кніг XV стагоддзя. Частка гэтых вельмі рэдкіх выданняў прадстаўлена на выстаўцы.

На шкле дадзен партрэт Іогана Гутэнберга, вынаходніка друкавання кніг. Пад партрэтам — храналогія яго жыцця і апісанне вынаходства, адыграўшага выдатную ролю ў развіцці культуры чалавецтва. У вітрынах прадстаўлены кнігі, надрукаваныя ў Майнцы, Страсбургу, Кёльне, Венецыі і Рыме, там, дзе зарадзілася кнігадрукаванне.

У раздзеле «Пачатак кнігадрукавання ў Маскве і на Украіне» прадстаўлены ў арыгіналах: евангелле — першая кніга, надрукаваная ў Маскве ў ананімнай друкарні каля 1556 года, і Маскоўскі Апостал 1564 года работы першага друкара Івана Фёдарава.

Выстаўка заканчваецца раздзелам «Кнігадрукаванне ў Совецкім Саюзе». Наша краіна заняла першае месца ў свеце па кніжнай прадукцыі.

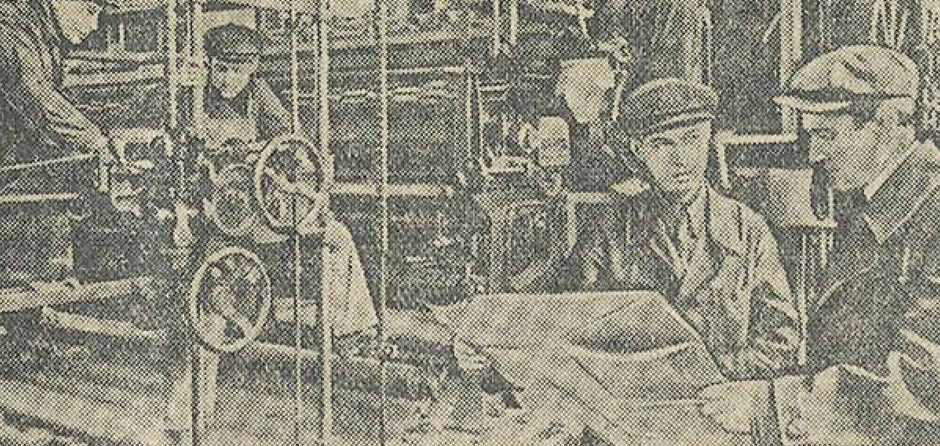

У горадзе Кексгольме (Карэла-Фінская ССР) заканчваецца аднаўленне асноўных цэхаў буйнейшага папярова-цэлюлознага камбіната, разбуранага белафінамі. У гэтым годзе камбінат павінен быць часткова здан у эксплаатацыю. На здымку: аднаўленчыя работы ў сушыльным цэху камбіната. На пярэднім плане — прараб па мантажу цэха П. А. Сучкаусаў (злева) і начальнік мантажных работ камбіната інжынер В. А. Неўскі.
Фото Н. Іванова. (Фотаклішэ ТАСС).

ПРЫЕЗД У МАСКВУ ГУЦУЛЬСКАГА І МАЛДАЎСКАГА АНСАМБЛЯЎ ПЕСНІ І ПЛЯСКІ

У Маскву для паказу народнага мастацтва Украінскай і Малдаўскай ССР учора выехалі гуцульскі і малдаўскі ансамблі песні і пляскі. У саставе ансамбля гуцулаў — 103 чалавекі, у малдаўскім — 120 чалавек.

Першае выступленне ансамбляў адбудзецца 16 жніўня ў Зялёным тэатры Усесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўкі. Затым яны пакажуць сваё мастацтва ў Зялёным тэатры Цэнтральнага парка культуры і адпачынку імені Горкага і ў радзе маскоўскіх клубаў.

(ТАСС).

Вытворчыя падарункі ў чэсць свята

ОРША, 14 жніўня. (Па тэлефону). Стаханаўцы аршанскіх прадпрыемстваў рыхтуюцца дастойна сустрэць наступаючую 5 гадавіну стаханаўскага руху. На мясакамбінаце стаханаўцы тт. Лаўчынская, Валюжынец, Калушкіна выконваюць дзённую норму на 130 процантаў, тт. Гарэлік, Нюс—на 175 процантаў, тт. Спепанец і Богад — на 195 проц. кожны.

Выдатных поспехаў дабіліся стаханаўцы ільнокамбіната. Каваль комуніст т. Райц, высокакваліфіцыраваны мадэльшчык комуніст т. Крышанёнак выконваюць нормы на 200—220 процантаў пры выключна высокай якасці прадукцыі.

Стаханавец-фрэзероўшчык т. Гольдзін працуе на двух аўтаматычных фрэзерах і сістэматычна выконвае па паўтары нормы на кожным станку. Працуючы на двух станках, стаханавец Міжкін выпрацоўвае на кожным станку па паўтары нормы; электразваршчык т. Каплун выконвае план на 260 і больш процантаў.

ЖУДРО.

НЯСПЫННА ПАГЛЫБЛЯЦЬ І ПАШЫРАЦЬ ПРАПАГАНДУ МАРКСІЗМА-ЛЕНІНІЗМА

★ ★ ★

ІДЭЙНА-ПАЛІТЫЧНЫ РОСТ КАДРАЎ

Падводзячы некаторыя вынікі работы кіруючых кадраў над павышэннем сваёй палітычнай асветы, можна смела заявіць аб бясспрэчным ідэйным росце многіх таварышоў з партыйнага, савецкага і гаспадарчага актыва раёна. Да таварышоў, якія ўсяляк імкнуцца ўзбагаціць свае веды, узброіцца перадавой тэорыяй марксізма-ленінізма, можна, напрыклад, аднесці намесніка дырэктара ільнопрадзільнай фабрыкі імені Кагановіча тав. Кічыгіна. Закончыўшы вывучэнне «Кароткага курса гісторыі ВКП(б)», ён зараз працуе над асобнымі творамі Леніна і Сталіна. Тав. Кічыгін з'яўляецца адным з актыўных наведвальнікаў Дома партыйнай асветы, прымае ўдзел у таварыскіх субяседваннях. Партыйнае бюро даручыла яму зараз кіраўніцтва гуртком сярэдняга звяна на фабрыцы, і трэба адзначыць, што з гэтым даручэннем тав. Кічыгін паспяхова спраўляецца.

Стаць усебакова адукаваным чалавекам імкнецца таксама сакратар партыйнага бюро маслазавода тав. Левелева. Не гледзячы на свой параўнаўча невысокі агульнаадукацыйны ўзровень, тав. Левелева змагла пераадалець цяжкасці і павысіць свае палітычныя веды. Як і тав. Кічыгін пасля вывучэння Кароткага курса яна працуе зараз над першакрыніцамі. Сур'ёзная работа над сабой дапамагае ёй правільна ажыццяўляць кантроль над тым, як камуністы авалодваюць тэорыяй. Тав. Левелева часта гутарыць з членамі і кандыдатамі партыі па тэарэтычных пытаннях, цікавіцца іх вучобай, сама раз'ясняе ім незразумелыя месцы з вывучаемага матэрыялу.

Асабісты прыклад сакратара партыйнага бюро станоўча сказаўся на пастаноўцы ўсёй прапагандысцкай работы ў пярвічнай партарганізацыі. Пытанні партыйнай асветы тут не раз з'яўляліся прадметам актыўнага абмеркавання на партыйных сходах. З 24 членаў і кандыдатаў партыі 7 таварышоў закончылі вывучэнне «Кароткага курса гісторыі ВКП(б)» і прадаўжаюць вывучаць асновы марксізма-ленінізма па першакрыніцах, астатнія 17 таварышоў вывучаюць IX і наступныя раздзелы «Кароткага курса гісторыі ВКП(б)».

Асобна хочацца адзначыць маладую камуністку гэтай партыйнай арганізацыі тав. Чэркасаву. Яна ў сучасны момант заканчвае вывучэнне апошняга раздзела «Кароткага курса гісторыі ВКП(б)». Працуючы над тым ці іншым раздзелам Кароткага курса, тав. Чэркасава ўважліва вывучае прапагандысцкія артыкулы і творы Леніна і Сталіна, якія адносяцца да гэтага перыяда гісторыі партыі.

Сур'ёзная работа над павышэннем сваіх тэарэтычных ведаў моцна дапамагае тав. Чэркасавай лепш асмысліць сваю практычную дзейнасць, глыбей уваходзіць у дэталі вытворчасці і паспяхова рашаць пастаўленыя задачы. Тав. Чэркасава паспяхова здала залікі для паступлення ў Прамакадэмію імені Сталіна.

Значнае паляпшэнне прапагандысцкай работы за апошні час назіраецца ў пярвічнай партарганізацыі фабрыкі імені КІМ. Тут 110 камуністаў самастойна вывучаюць «Кароткі курс гісторыі ВКП(б)». Многія таварышы вывучаюць асобныя творы Маркса, Энгельса, Леніна, Сталіна. 12 таварышоў ужо скончылі вывучэнне Кароткага курса.

Сістэматычныя індывідуальныя гутаркі сакратароў райкома КП(б)Б з сакратарамі пярвічных партыйных арганізацый і партыйнымі актывістамі далі нам магчымасць выявіць не толькі станоўчыя моманты ў рабоце камуністаў над павышэннем сваіх тэарэтычных ведаў, але і істотныя недахопы ў пастаноўцы партыйнай прапаганды. А іх у нас нямала. У нас яшчэ ёсць такія камуністы, якія займаюць адказныя кіруючыя пасты, але па гэты дзень бестурботна адносяцца да ліквідацыі сваёй тэарэтычнай адсталасці.

Нядаўна ў райкоме КП(б)Б мы правялі гутарку з сакратаром партбюро фанернага завода тав. Ільіным, старшынёй фабкома тав. Раяком, дырэктарам гэтага-ж завода тав. Селіваненка. Усе яны заявілі, што вывучаюць шосты раздзел «Кароткага курса гісторыі ВКП(б)». Аднак у працэсе гутаркі высветлілася, што таварышы толькі павярхоўна прачыталі матэрыял, а за глыбокую і сур'ёзную вучобу яшчэ не ўзяліся. Яны нават не маглі адказаць на самыя элементарныя пытанні з першага і другога раздзелаў Кароткага курса.

На гутарцы прысутнічаў таксама член гэтай партыйнай арганізацыі камуніст з 1921 года тав. Ефімаў. Ён таксама заявіў, што вывучае шосты раздзел «Кароткага курса гісторыі ВКП(б)» і апрача таго асобныя творы класікаў марксізма-ленінізма. Я ў яго запытаў, ці ўсё яму зразумела з таго, што ён вывучыў.

— Яшчэ-б, — заявіў ён, — я-ж гісторыю партыі прайшоў на практыцы, многае сам перажыў. Для мяне ўсё зразумела.

Аднак, гэта аказалася пустой балбатнёй. Тав. Ефімаў не мог адказаць ні на адно з пастаўленых яму пытанняў. Напрыклад, на пытанне: што вы ведаеце аб Пражскай канферэнцыі і ў якім годзе яна адбылася? — ён адказаў:

— Пражская канферэнцыя, здаецца мне, адбылася ў 1922 годзе, якія пытанні яна разглядала, прыпомніць ніяк не магу.

А тав. Ефімаў доўгі час знаходзіўся на адказнай партыйнай і савецкай рабоце; быў у свой час сакратаром партыйнай арганізацыі завода імені Кірава, працаваў у кантрольных партыйных органах і на іншай кіруючай рабоце. Калі і надалей ён так-жа бестурботна будзе адносіцца да ліквідацыі сваёй тэарэтычнай адсталасці, ён немінуча перародзіцца ў дзялягу-крахабора. Ужо і дагэтуль ён не раз зімаўся з кіруючай работы з-за сваёй адсталасці.

Тое, што самі кіруючыя работнікі завода не працуюць над павышэннем сваіх палітычных ведаў, вельмі пагубна адбіваецца на іх практычнай дзейнасці, на пастаноўцы ўсёй прапагандысцкай і агітацыйна-масавай работы ў пярвічнай партарганізацыі.

Нядаўна рашэннем бюро РК КП(б)Б мы вымушаны былі аслабаніць ад работы сакратара партыйнага бюро фабрыкі «Чырвоны Кастрычнік» тав. Аскоцкага. Ён сам не працаваў над павышэннем свайго тэарэтычнага ўзроўню і не цікавіўся тым, як камуністы вывучаюць «Кароткі курс гісторыі ВКП(б)». Па прычыне сваёй тэарэтычнай непадрыхтаванасці ён не ў стане быў кіраваць пярвічнай партыйнай арганізацыяй. Партыйна-масавая работа на фабрыцы знаходзілася на нізкім узроўні, партыйная дысцыпліна расхістана. Выключна дрэнна ажыццяўляла партыйная арганізацыя кантроль дзейнасці адміністрацыі.

Да «лодыраў ад тэорыі» можна прылічыць таксама тав. Ханіна — начальніка аўтарамонтных майстэрань, тав. Жукава — старшыню аблторфжэрамсаюза, тав. Барадуліна — дырэктара лямцавай фабрыкі і іншых. Яны з дня на дзень, з месяца на месяц адкладваюць вывучэнне гісторыі партыі, матывіруючы гэта сваёй «перагружанасцю».

Усё гэта гаворыць за тое, што недахопы ў пастаноўцы партыйнай прапаганды, якія адзначаны ў пастанове ЦК ВКП(б) ад 16 жніўня 1939 года, дагэтуль поўнасцю не знішчаны ў нашай раённай партыйнай арганізацыі. Мы яшчэ не дабіліся таго, каб усе камуністы і ў першую чаргу кіруючыя партыйныя, савецкія і гаспадарчыя кадры па-сур'ёзнаму ўзяліся за вывучэнне марксісцка-ленінскай тэорыі, паказваючы гэтым прыклад астатнім камуністам і беспартыйнай інтэлігенцыі.

Ф. А. СУРГАНАЎ,
сакратар Першамайскага РК КП(б)Б г. Віцебска.

У парткабінеце Варашылаўскага райкома КП(б)Б (Мінск). На здымку: кансультант І. С. Сімянкоў дае кансультацыю камуністам, самастойна вывучаючым «Кароткі курс гісторыі ВКП(б)». Фото Б. Хэніна. (Фотахроніка БЕЛТА).

ЛЕКЦЫЯ—ВАЖНЕЙШЫ МЕТАД ПРАПАГАНДЫ

Добра падрыхтаваная, змястоўная лекцыя з'яўляецца сур'ёзнай дапамогай самастойна вывучаючым «Кароткі курс гісторыі ВКП(б)» і творы класікаў марксізма-ленінізма.

У Мінскай вобласці працуюць тры лектарскія групы — пры абкоме КП(б)Б і пры Мінскім і Барысаўскім гаркомах партыі. Апрача гэтага пры райкомах партыі налічваецца звыш 100 няштатных лектараў. Толькі сіламі лектараў абкома ў раёнах Мінскай вобласці за паўтара года прачытана 891 лекцыя па гісторыі ВКП(б) і асобных творах класікаў марксізма-ленінізма. На іх прысутнічала звыш 110 тысяч чалавек. Лекцыі аказалі вялікую дапамогу партыйным і савецкім кадрам у справе авалодання бальшавіцкай тэорыяй.

У апошні час у рабоце лектарскіх груп назіраецца некаторае паляпшэнне. На групах папярэдне ўсебакова абмяркоўваецца кожная лекцыя. Гэта падцягнула лектараў. Яны сталі больш сур'ёзна і глыбока рыхтавацца, старанна падбіраць матэрыял к тэме. Абмеркаванне зместу лекцый носіць прынцыповы, дзелавы характар. Пры абмеркаванні матэрыялаў лекцыі тав. Саламаха на тэму «Да пытанняў аграрнай палітыкі ў СССР» і тав. Лабуса на тэму «Барацьба партыі за ажыццяўленне плана індустрыялізацыі краіны і разгром трацкісцка-зіноўеўскага апазіцыйнага блока» было ўнесена многа істотных паправак. Якасць лекцый пасля гэтага значна палепшылася.

Адным з буйнейшых недахопаў у прапагандысцкай рабоце да пастановы ЦК ВКП(б) ад 16 жніўня 1939 года было тое, што лекцыі па гісторыі партыі чыталіся пераважна па першых раздзелах «Кароткага курса гісторыі ВКП(б)». Зараз гэты недахоп у асноўным зжыт. Лектары выступаюць у адпаведнасці з патрабаваннямі слухачоў па ўсіх раздзелах Кароткага курса. Паслякастрычніцкі перыяд гісторыі партыі заняў належнае месца і ў лекцыйнай рабоце.

Слухачы прад'яўляюць і да лектараў і да лекцыі вялікія патрабаванні. Закончыўшыя вывучэнне «Кароткага курса гісторыі ВКП(б)» хочуць вывучыць палітэканомію, філасофію. Але такіх лекцый, гутарак, кансультацый лектарскія групы амаль не праводзяць.

Якасць дакладаў і лекцый, якія чытаюцца ў раёнах, яшчэ далёка не на вышыні. Аддзелы прапаганды і агітацыі слаба кантралююць лектараў, асабліва няштатных. Яны часта не ведаюць, як прайшла лекцыя, ці задаволены слухачы, ці дастаткова падрыхтаваўся лектар. Абком гэтым мала цікавіцца.

Вельмі часта лекцыі ператвараюцца ў фармальны акт. Іх ніхто не рыхтуе, з запросамі слухачоў не лічацца. Многія райкомы гоняцца толькі за колькасцю лекцый.

Зусім не займаюцца падрыхтоўкай і арганізацыяй лекцый, напрыклад, кіраўнікі Халопеніцкага райкома партыі. 8 мая райком адмовіўся ад правядзення лекцыі «з прычыны пасеўнай кампаніі»(?!). У другі раз тут яна не адбылася таму, што не сабраліся слухачы. У Дзяржынскім, Заслаўскім і іншых раёнах слухачы лекцый апавяшчаюцца за некалькі гадзін, а то і мінут да лекцыі, прычым зусім не ўлічваецца ні ўзровень, ні запросы самастойна вывучаючых гісторыю партыі.

Вельмі часта аўдыторыя запаўняецца выпадковымі людзьмі. У некаторых выпадках справа даходзіць да анекдатычных рэчаў. 26 ліпеня ў Старадарожскім раёне павінна было адбыцца субяседванне па гісторыі ВКП(б). Амаль ніхто на яго не з'явіўся. Тады сакратар райкома тав. Іваноў пазваніў начальніку раённага аддзялення міліцыі, каб той сабраў сваіх работнікаў і прывёў іх у райком. Хутка строем, пад камандай начальніка, у райком прыбыло для «субяседвання» больш дзесятка міліцыянераў.

Якую карысць могуць прынесці самастойна вывучаючым «Кароткі курс гісторыі ВКП(б)» падобныя субяседванні, лекцыі, даклады? Можна з упэўненасцю сказаць, што ніякай. Лекцыі і даклады павінны арганізоўвацца па плану. Да іх трэба старанна рыхтавацца. Прычым пры арганізацыі лекцыі трэба ўлічваць запатрабаванні, узровень развіцця і асвету слухачоў. Для кожнай групы трэба наладжваць лекцыі асобна. Тады яны могуць прынесці карысць самастойна вывучаючым марксізм-ленінізм.

Адной з умоў павышэння якасці лекцыйнай прапаганды з'яўляецца арганізацыя платных лекцый. У Мінскай вобласці гэтаму пытанню зусім не ўдзялялася ўвагі. За паўтара года былі праведзены толькі дзве платныя лекцыі.

Слухачы чакаюць ад лектараў высокаякасных лекцый, творчага і глыбокага матэрыялу, «яркіх, захапляючых, наглядных і пераканаўчых ілюстрацый асноў марксізма-ленінізма» (Калінін).

Лекцыйная работа — важны метад прапаганды. Трэба шырока і ўмела скарыстоўваць гэты метад.

І. ГАЛІНОЎСКІ,
Л. ФРЫД,
інструктары аддзела прапаганды і агітацыі Мінскага абкома КП(б)Б.

★ ★ ★

ЯК МЫ КІРУЕМ МАРКСІСЦКА-ЛЕНІНСКАЙ АСВЕТАЙ КОМУНІСТАЎ

Невялікі, утульны чырвоны куток фабрыкі «8 сакавіка» (Мінск) карыстаецца папулярнасцю сярод нашых партыйных і непартыйных бальшавікоў. Тут заўсёды пасля работы можна бачыць таварышоў, удумліва, сур'ёзна працуючых над вывучэннем «Кароткага курса гісторыі ВКП(б)».

У камуністаў нашай пярвічнай партыйнай арганізацыі ўвайшло ўжо ў звычай — вольны час аддаваць на павышэнне свайго ідэйна-палітычнага ўзроўню. Усе члены партарганізацыі — 18 членаў і 5 кандыдатаў ВКП(б) — вывучаюць гісторыю партыі. 15 камуністаў займаюцца самастойна.

На сёння пераважная большасць камуністаў, самастойна вывучаючых гісторыю ВКП(б), прыступіла да вывучэння VII раздзела падручніка, і тры таварышы вывучаюць трэці раздзел.

Усім таварышам створаны ўсе ўмовы для вучобы. Рэгулярна партыйнае бюро наладжвае лекцыі. Прычым па некаторых раздзелах, як, напрыклад, па чацвертаму, былі прачытаны 3—4 лекцыі. Лекцыі чытаюцца кваліфікаванымі таварышамі, прысланымі райкомам партыі.

Мы практыкуем індывідуальныя і групавыя кансультацыі. Папярэдне камуністы падаюць пытанні ў пісьмовай форме партыйнаму бюро, а мы ўжо іх аддаем кансультанту для папярэдняга азнаямлення. Таму на кожнай групавой кансультацыі грунтоўна і ўсебакова разбіраюцца незразумелыя пытанні.

Многія камуністы пры вывучэнні гісторыі ВКП(б) не абмяжоўваюцца толькі Кароткім курсам. Тт. Сосиер, Якубоўскі, Эпштэйн і іншыя карыстаюцца дапаможнымі матэрыяламі, вывучаюць творы класікаў марксізма-ленінізма. Так, тав. Соснер, калі працавала над першым раздзелам, вывучыла твор Леніна «Што такое «прыяцелі народа» і як яны ваююць супроць соцыял-дэмакратаў», тав. Эпштэйн — твор Леніна «Што рабіць?» і т. д.

Як мы арганізуем кантроль над вывучэннем гісторыі ВКП(б)? Для гэтага мы ўжываем рад форм, сістэматычна практыкуем тэарэтычныя субяседванні. Заўсёды праходзяць пры вялікай ак[тыўнасці] камуністаў. У час субяседвання ўсёй паўнаце выяўляецца, наколькі с[ур']ёзна і ўдумліва працуе над сабой то[й ці] іншы таварыш.

Апрача гэтага я, як сакратар пар[тбю]ро, практыкую індывідуальныя гутар[кі з] камуністамі. Выклікаю іх да сябе, гу[тару] па ўсіх цікавячых іх тэарэтычных [пы]таннях, выясняю, наколькі глыбока [той] ці іншы таварыш працуе над вывучэ[ннем] гісторыі ВКП(б).

Такія гутаркі з камуністамі на т[эарэ]тычныя тэмы я пачала больш смела [пра]водзіць пасля таго, як сама асабіста [за]кончыла вывучэнне «Кароткага курса [гі]сторыі ВКП(б)».

Гэта дало мне магчымасць асаб[іста] правяраць тэарэтычныя веды таварыш[оў] нашай партыйнай арганізацыі, аказв[аць] ім усебаковую дапамогу ў іх вучобе.

За апошні год-паўтара значна павы[сіў]ся палітычны і культурны ўзровень [на]шых членаў і кандыдатаў партыі. Кож[ны] таварыш цяпер па-новаму падыходзіць [да] вырашэння практычных пытанняў [у] сваёй непасрэднай рабоце на вытворча[сці].

Возьмем, напрыклад, начальніка дру[го]га цэха тав. Мелентовіч. У яе [за] апошні час выпрацаваўся асаблівы, [ды]ферэнцыраваны падыход да кожнай [ра]ботніцы. Яна ведае запросы і запатра[ба]ванні чалавека, своечасова прыходзіць [на] дапамогу. Таму і работа ідзе на лад. Д[ру]гі цэх з'яўляецца адным з перадав[ых] на нашай фабрыцы. Тое-ж самае мож[на] сказаць і пра камуніста—намесніка [на]чальніка 1-га цэха—тав. Жук.

Усё-ж я лічу, што ў пастаноўцы п[рапа]ганды ёсць у нас істотныя недахо[пы]. Па-першае, большасць камуністаў [яшчэ] толькі цяпер вывучаюць VII раздзел [гі]сторыі ВКП(б). Па-другое, не ўсе бол[ьш] падрыхтаваныя камуністы, побач з вы[вучэ]ннем падручніка, карыстаюцца дапам[ож]нымі матэрыяламі. Гэта нам неабход[на] ўлічыць у сваёй далейшай рабоце.

С. Е. МАРОН,
сакратар партбюро мінскай швейн[ай] фабрыкі «8 сакавіка».

АКТЫЎ ВУЧЫЦЦА

Лоеўская раённая партыйная арганізацыя невялікая. Пераважная большасць камуністаў працуе на кіруючай партыйнай, савецкай і гаспадарчай рабоце.

Пасля пастановы ЦК ВКП(б) раённы камітэт партыі пачаў удзяляць сур'ёзную ўвагу арганізацыі партыйнай прапаганды. Камуністы, і ў першую чаргу актыў, старанна ўзяліся за вучобу.

77 членаў і кандыдатаў ВКП(б) у раёне вывучаюць самастойна гісторыю бальшавіцкай партыі. Для менш падрыхтаваных камуністаў арганізаваны і рэгулярна працуюць два гурткі па ніжэйшаму звяну, у якіх займаецца 33 члены і кандыдаты партыі.

Прыклад у тэарэтычнай вучобе паказваюць кіраўнікі раённай партыйнай арганізацыі.

Так, трэці сакратар райкома КП(б)Б тав. Дундукоў вывучыў і заканспектаваў усе 12 раздзелаў сталінскага падручніка.

Старшыня прэзідыума выканкома райсовета тав. Сурпін доўгі час скардзіўся на адсутнасць часу для тэарэтычнай вучобы. Па настаянню сакратароў райкома КП(б)Б тав. Сурпін узяўся за вывучэнне «Кароткага курса гісторыі ВКП(б)». У яго паявіўся густ да самастойнай работы над гісторыяй і тэорыяй бальшавізма. Зараз тав. Сурпін ужо закончыў вывучэнне сёмага раздзела падручніка, адначасова ён чытае творы Леніна і Сталіна.

— Вывучаючы асновы марксізма-ленінізма, — гаворыць тав. Сурпін, — я адчуваю прыліў новых сіл у практычн[ай] рабоце. Мне лягчэй арыентавацца п[ра]пер ва ўсёй рабоце.

Палепшыліся справы з вучобай у мно[гіх] пярвічных партыйных арганізацыях раё[на]. Усе камуністы Уборкаўскай тэрытар[ы]яльнай партыйнай арганізацыі вывучаюць гісторыю ВКП(б). Сакратар гэтай арган[і]зацыі тав. Міхалькоў закончыў ужо выв[у]чэнне Кароткага курса і зараз праца[уе] над першакрыніцамі марксізма-ленінізма.

Старшыня Бывалькоўскага сельс[авета тав.] Муравіцкі за апошні час значна выра[с] тэарэтычна і выступал нядаўна прап[а]гандыстам райкома партыі.

Райком партыі ўдумліва кіруе прапа[]гандай. На кожным пасяджэнні бю[ро] РК КП(б)Б абмяркоўваюцца пытанні, зв[я]заныя з паляпшэннем партыйнай прапа[]ганды ў пярвічных партыйных арганіза[]цыях.

У дапамогу вывучаючым гісторыю пар[]тыі райком КП(б)Б і пярвічныя парт[]арганізацыі наладжваюць лекцыі, кан[]сультацыі, тэарэтычныя субяседванні. [За] гэтым годзе ў раёне прачытана 25 лекцы[й] па 1—7 раздзелах Кароткага курса.

Пры райкоме ёсць прапагандысцка[я] група. У групу ўваходзяць лепшыя пар[]тыйныя актывісты раёна, якія дабілі[ся] добрых поспехаў у авалоданні гісторыяй і тэорыяй бальшавізма. Прапагандысты часта выязджаюць з дакладамі і лекцыям[і] у калгасы раёна.

Н. ГІРШЫН.

ШЫРЭЙ РАЗМАХ ПАРТЫЙНАЙ ПРАПАГАНДЫ

Прайшоў год пасля апублікавання пастановы ЦК ВКП(б) ад 16 жніўня 1939 [illegible]

[illegible]

зразумелі рашэнняў ЦК ВКП(б) і ўказанняў таварыша Сталіна на XVIII з'ездзе [illegible]

[illegible]

ды маюць месца і ў іншых раёнах Гомельскай вобласці — [illegible]

[illegible]

сізма-ленінізма. За 1939 год у рэспубліканскіх і абласных газетах было надрукавана 1.200 прапагандысцкіх тэарэтычных артыкулаў, лекцый, кансультацый, адказаў на пытанні. [illegible]

[illegible]

што лекцыі па гісторыі партыі чытаюцца пераважна па першых раздзелах «Кароткага курса гісторыі ВКП(б)», а пасля-кастрычніцкі перыяд, [illegible]

[illegible]

Вось, напрыклад, у Прапойскім раёне заўсёды ў дзень, калі чытаюцца лекцыі, назначаюцца пасяджэнні бюро РК КП(б)Б [illegible]

[illegible]

В. АБУГАЎ,
інструктар аддзела прапаганды і агітацыі ЦК КП(б)Б.

УВАЖЛІВА ПЕРАГЛЯДЗЕЦЬ РАЗМЯШЧЭННЕ ШКОЛЬНАЙ СЕТКІ

З кожным годам расшыраецца сетка школ, асабліва сярэдніх і няпоўнасярэдніх. У Магілёўскай вобласці ў 1939-40 вучэбным годзе колькасць няпоўных сярэдніх школ павялічылася на 51, а сярэдніх — на 52. У надыходзячым 1940-41 вучэбным годзе [illegible] яшчэ 9 НСШ і 33 сярэднія школы. [illegible] 1940-41 [illegible] 45 проц. выпускнікоў [illegible] сельскіх школ.

[illegible]

Загадчык Магілёўскага гарана тав. Ціхановіч [illegible]

[illegible]

нач. планава-фінансавага сектара Магілёўскага аблана.

ЯК У ЛЁЗНЕ РЫХТУЮЦЦА ДА ВУЧЭБНАГА ГОДА

ЛЁЗНА. (Кар. «Звязды»). [illegible]

[illegible] рамонт школ у суме 88 тысяч рублёў скарыстаны ўсяго на 25 проц. Зацягваецца выдача грошай з сродкаў самаабкладання, прызначаных для рамонту школ. Велішкоўскі, Высачанскі, Добрамысленскі сельскія советы да гэтага часу яшчэ не закончылі размеркавання гэтых грошай па школах. У Велішкоўскім сельсовеце (старшыня тав. Сухаручэнка) ляжаць нескарыстанымі 9.237 рублёў, у Добрамысленскім сельсовеце — 12.311 рублёў.

[illegible] забяспечыць школы неабходным абсталяваннем. Райсаюз абяцаў зрабіць 800 новых парт, сталы, крэслы і іншую мэблю, але пакуль яшчэ нічога не зроблена. На базе райсаюза ляжыць вялікая колькасць падручнікаў і наглядных дапаможнікаў (на 20 тысяч рублёў), а ў магазінах паліцы пустыя.

З. ЛАРЫСАЎ.

АБ МЯККАЦЕЛЫХ СУДДЗЯХ І ЛІБЕРАЛЬНЫХ АДМІНІСТРАТАРАХ

Указ Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР ад 26 чэрвеня 1940 года [illegible]

[illegible]

М. РАДЗЮН.

По ўсіх цэхах станкабудаўнічага завода імені Варашылава (Мінск) рабочыя заключылі паміж сабой соцыялістычныя дагаворы на дастойную сустрэчу пятай гадавіны стаханаўскага руху. На здымку: момант заключэння дагавораў у першым механічным цэху. Падпісвае дагавор стары рабочы-строгальшчык С. П. Гурко, які ўзяў абавязацельства выконваць норму на 180 проц. Фото М. Савіна. (Фотахроніка БЕЛТА).

Маленькі фельетон

АПОШНЯЯ ПАСАДКА

[illegible]

Навіны атаварыцца. У нас не хопіць фарбаў для таго, каб нарысаваць поўны партрэт нашага героя. Мы возьмем толькі апошнія паўтара года яго дзейнасці.

1938 год. Снежань. Вядомая справа — мароз, сняжок і іншыя зімовыя атрыбуты.

Рабочы Кураленак І. Л. паступае на мінскі скурзавод «Большэвік».

Праходзіць паўтара месяца.

Кураленак дзеліцца з адным рабочым сваімі далейшымі планамі.

— Ухаджу з завода.

— Гэта чаму?

— Не магу больш. Надакучыла. Сумна.

Ён зрабіў прагул.

І яго звалілі.

1939 год. Красавік.

Кураленак паступае на работу ў нейкую арцель пушніны.

Праходзіць два тыдні. Яму і тут надакучыла.

Ён не выходзіць на работу.

Яго звальняюць за прагул.

Далейшы шлях Кураленка ляжыць на фабрыку «8 сакавіка».

На другі-ж дзень пасля паступлення на работу ён заявіў аднаму рабочаму:

— Не буду я працаваць на вашай фабрыцы. Скажу табе па сакрэту. Прызямліўся я тут часова. Пры першых спрыяльных метэаралагічных умовах запускаю матор і стартую на новае месца.

Ён любіць выражацца авіяцыйнай мовай.

[illegible]

Наступіў 1940 год.

Стаханаўцы азнаменавалі наступленне новага года рэкордамі, вытворчымі перамогамі, павышэннем прадукцыйнасці працы.

Кураленак азнаменаваў гэту дату новым прагулам.

У яго «яркую» і «красачную» біяграфію ўпісваецца чорнымі чарніламі яшчэ адно звальненне. Партрэт летуна ўзбагачаецца новымі дэталямі.

1940 год. Май.

Пасля паўтарагадовага прабегу па дзесятках прадпрыемстваў Кураленак вяртаецца на месца першага старта — на мінскі скурзавод «Большэвік». Як гаворыцца, з гэтых варот вышаў, сюды і прыплыў.

— Ба! Знаёмы чалавек!

Яго зноў прымаюць на работу.

1940 год. Ліпень.

Гісторыя, як гавораць, паўтараецца. Кураленак зноў робіць прагул. І...

На гэтым абрываецца біяграфія летуна. Апошнія радкі яго жыццеапісання днямі дапісаў народны суд першага ўчастка горада Мінска.

Вось кароткі змест эпілога:

«Чатыры месяцы папраўча-працоўных работ з вылічэннем 25 процантаў зарплаты».

Гэта, відаць, апошняя пасадка Кураленка. Цяпер, трэба думаць, ён прызямліўся ўсур'ёз і надоўга. Не будзе ён больш запускаць матор і стартаваць на новае месца.

С. КУНЯЎСКІ.

НА ЎСЕСАЮЗНАЙ СЕЛЬСКАГАСПАДАРЧАЙ ВЫСТАЎЦЫ

ДВА ЎРАДЖАІ ІЛЬНУ Ў ГОД

Нядаўна павільён БССР наведаў удзельнік выстаўкі звеннявы па ільну, ордэнаносец О. Е. Сіманаў з калгаса «Чырвоны сормавец», Чэрыкаўскага раёна. Тав. Сіманаў зрабіў даклад на тэму: два ўраджаі ільну ў год з аднаго ўчастка. На дакладзе прысутнічалі экскурсанты Палескай, Магілёўскай, Разанскай, Яраслаўскай абласцей і Грузінскай ССР. Таксама з вялікай увагай праслухалі лекцыю неарганізаваныя наведвальнікі выстаўкі, якія знаходзіліся ў гэты час у павільёне.

Ля свайго стэнда тав. Сіманаў расказаў аб агратэхніцы высокіх ураджаяў ільну.

Участак з-пад гародніх культур узараўся на глыбіню 20 см. Ранняй вясной праведзена баранаванне і культывацыя пружыннымі баронамі на глыбіню 8—10 см. Пад культывацыю ўнесена 5 цэнтнераў суперфасфата і 10 цэнтнераў попелу на гектар. Першы пасеў быў праведзен 10 красавіка перакрыжаваным спосабам, норма высеву 200 кг. на гектар. Насенне перад пасевам было ачышчана ад пустазелля на ільнотрашчотцы, ільнотрыеры і ільноачышчальнай горцы, пратручана парашком Давыдава.

Летам праводзілася старанная праполка пасеваў і зроблены 3 падкормкі: першая — калійнай соллю з разліку 1 цэнтнер на гектар, другая — аміячнай селітрай — 50 кг. на гектар, трэцяя — калійнай соллю — 1 цэнтнер на гектар. Уборка першага ўраджаю праведзена 30 чэрвеня. Снапы ільну былі перанесены на другі ўчастак і ў другі раз праведзена папярэдняя апрацоўка глебы. Унесена 4 цэнтнеры суперфасфату і 2 цэнтнеры калійнай солі на гектар. Другі пасеў праведзен 2 ліпеня з нормай высеву 170 кг. на гектар. Церабленне праводзілася 22 верасня.

Плошча пасеву была 1,5 гектара, высявалі лён сорту «ўдарнік». Першы ўраджай склаў 15,8 цэнтнера ільновалакна з гектара, другі ўраджай — 3,9 цэнтнера. Атрымана таксама два ўраджаі пасення ільну. Ільновалакно атрымана 16—20 нумарам.

Тав. Сіманаў таксама расказаў пра вырошчванне ільну ў 1940 годзе. Зараз калгас рыхтуецца зняць два ўраджаі ільну з плошчы ў тры гектары. Першы ўраджай ужо зняты 10 ліпеня. Атрымана па 17—18 цэнтнераў ільновалакна з гектара. Другі пасеў даў дружныя ўсходы, якія абяцаюць ураджай не менш 6—7 цэнтнераў ільновалакна з гектара.

Вопыт тав. Сіманава па вырошчванню двух ураджаяў ільну заслугоўвае шырокага распаўсюджання ў нашых калгасах.

І. ПАЛЕЎЧАНКА,
экскурсавод павільёна БССР.

У СОВЕЦКІМ КАЎНАСЕ

(Ад карэспандэнта „Звязды")

Каўнас—стары прыгожы горад. З усіх бакоў яго акружае страціўшая цяпер усякае ваеннае значэнне крэпасць, пабудаваная па ўказу цара Нікалая II.

Прыродныя ўмовы надаюць гораду выгляд курорта. Раскінуўшыся між двума гарамі, ён утапае ў густой зелені. Звілістай серабрыстай паласой рассякае горад суднаходная рака Нёман. Берагі яе тут прасторныя і жывапісныя. Пясчаны пляж. Тысячы гаражан знаходзяць тут выгоднае месца для адпачынку.

Сасновыя лясныя гаі ўкліньваюцца ў ўскраіны. Шырокія асфальтаваныя вуліцы чаргуюцца з мноствам добрых скавераў. Прыгожы горад!

Ён зажыў цяпер новым поўнакроўным жыццём. Незвычайны ўздым. Падзеі апошніх тыдняў, якія па праву называюцца гістарычнымі, унеслі карэнныя змяненні ў яго жыццё. Хоць на кожным кроку яшчэ сутыкаешся з аджываючым старым, але побач сустракаеш смела шагаючае на змену новае, светлае, радаснае.

Мы на цэнтральнай вуліцы Лайсвейс-алеі. Насустрач нам ідуць гімназісты і вучні пачатковых школ. Глядзячы нават на іх, кідаецца ў вочы адсталасць адных і рост свядомасці другіх. Шыі многіх «упрыгожваюць» пазалочаныя крыжыкі. А побач ідзе жвавая, вясёлая моладзь, у якой на шыі палыхаюць чырвоныя гальштукі. Яны спяваюць совецкія песні і пры сустрэчы з чырвонаармейцамі салютуюць ім.

У вітрынах кніжных магазінаў выстаўлены рускія кнігі. Тут томы твораў Леніна, «Пытанні ленінізма» — Сталіна, «Капітал»—Маркса, з мастацкай літаратуры — творы Маякоўскага, А. Талстога, Шолахава і іншых совецкіх пісьменнікаў. У кінотэатрах дэманстрыруюцца совецкія фільмы: «Чапаеў», «Дэпутат Балтыкі», «11 ліпеня» (вытворчасць Белдзяржкіно), «Трактарысты» і іншыя.

У газетных кіёсках прадаюцца маскоўскія газеты і журналы.

Радыёрэпрадуктары разносяць гукі совецкіх песень.

Пачуццём глыбокай удзячнасці поўны працоўныя да сваёй вызваліцельніцы — Чырвонай Арміі. Яны радасна вітаюць кожнага байца, машуць хусткамі, выражаюць свае сімпатыі і любоў.

Асаблівым поспехам карыстаюцца часта наладжваемыя вечары чырвонаармейскай мастацкай самадзейнасці.

Народ зажыў новым жыццём. Рашэнні VII Сесіі Вярхоўнага Совета СССР выклікалі ў ім новы прыток сілы, радасці і энергіі. Дні работы Сесіі былі днямі ўсеагульнага таржаства. 3-га жніўня ля рэпрадуктараў на плошчах і скверах тысячы людзей слухалі трансляцыю з Масквы, з вялікага зала Крэмля, дзе VII Сесія Вярхоўнага Совета СССР абмяркоўвала заяву Паўнамоцнай Камісіі сейма Літоўскай Рэспублікі. Не адыходзячы ні на мінуту ад рэпрадуктара, кожны ўважліва слухаў гістарычныя прамовы сваіх пасланцоў і разам з дэпутатамі ў Крэмлі бурна апладыраваў ім. А калі Сесія зацвердзіла ўнесеную дэпутатам тав. Панамарэнка ад імені ўрада прапанову аб прыняцці Літоўскай ССР у састаў вялікага Совецкага Саюза, слухачы бурна і доўга апладыравалі. Захватваючыя карціны можна было назіраць у гэтыя мінуты. Людзі віншавалі адзін аднаго, паціскалі рукі, дружаскі абнімаліся і цалаваліся.

Упершыню ў гэту ноч праз Каўнаскую радыёстанцыю маскоўскія куранты прабілі 12 гадзін, і для літоўскага народа «Інтэрнацыянал» гучэў неяк асабліва ўрачыста.

Мала хто гэтай ноччу клаўся спаць у звычайны час. Хвалюючая радасць падзей абляцела горад з маланкавай быстрынёй. На вуліцах і ў скверах збіраліся групы людзей і абмяркоўвалі гэтыя падзеі. Кожнаму хацелася выказаць свае адносіны, свае погляды на адбываючаеся, намаляваць багатыя перспектывы сваёй краіны.

А як толькі рассеяўся прадранішні змрок, горад ажыў, забурліла радасць народная, пачалася святочная ўрачыстасць. Людзі вышлі ў самых лепшых касцюмах з чырвонымі бантамі ў пятліцах і чырвонымі шырокімі істужкамі праз усе грудзі. Вуліцы запоўніліся народным лікаваннем. Народ спяваў, танцаваў, весяліўся.

«Долго в цепях нас держали,
Долго нас голод томил.
Черные дни миновали,
Час искупленья пробил...»

Гэту песню спявае калона вызваленых палітзняволеных. І ўслед за ёй раздаюцца бадзёрыя гукі «Москвы майской», «Если завтра война», «Родины» і іншых песень.

Раптам з глыбіні нябеснай сінявы раздаўся грукат матораў. Самалёт вынырнуў з-за лесу, нешта рассеяў у паветры і імкліва паляцеў, схаваўшыся за горадам. Кінутыя ім белыя сняжынкі, пабліскваючы на яркім сонцы, пачалі рассейвацца на вялікую адлегласць. Па меры набліжэння да зямлі яны павялічваюцца ў размеры, робяць дзівосныя кругі, і то апускаюцца, то ветрам зноў уносяцца ў вышыню. Іх падхватваюць тысячы рук. Гэта адозва ЦК літоўскай кампартыі, якая віншуе народ з вялікім святам—уступленнем у дружную і магутную сям'ю вялікага Совецкага Саюза і заклікае павышаць прадукцыйнасць працы на нацыяналізаваных прадпрыемствах, падымаць эканоміку і культуру краіны. І новы прыток радасці і ўрачыстасці ахватвае калоны.

Гэта дэманстрацыя была самай многалюднай і самай велічнай за ўвесь час існавання Літвы. Сярод красачнага афармлення калон асабліва выдзялялася многа партрэтаў правадыра ўсіх працоўных, вызваліцеля літоўскага народа — таварыша Сталіна. Яму былі прысвечаны шматлікія прывітальныя лозунгі і песні.

Характэрная дэталь. Міма лікуючых дэманстрантаў праязджала дэкарыраваная машына, на якой інсцэніравалася ўцяканне Сметоны за граніцу. Удала загрыміраваны артыст у цыліндры і раскошным сурдуце, які трымаў у адной руцэ вялікую бутэльку гарэлкі і калоду карт, а ў другой—тоўсты партфель украдзеных у банку амерыканскіх долараў, да таго падобным аказаўся на сапраўднага Сметону, што некалькі рабочых, убачыўшы яго і не разабраўшыся, кінуліся да машыны з крыкам: «Вось ён, крывапіец, які катаваў народ. Давай яго сюды!». Артыст быў вымушан саскочыць з машыны, каб не паспрабаваць на сваёй спіне «сімпатыі» народа да Сметоны.

У гэты дзень ва ўсіх кінотэатрах, на плошчах і скверах бясплатна дэманстраваліся совецкія кінофільмы, да позняй ночы ігралі аркестры, народ танцаваў, весяліўся, святкаваў сваё адраджэнне.

***

Развызволеная ад капіталістычнага рабства праца ўжо назаўтра пасля нацыяналізацыі прадпрыемстваў пачала паказваць цуды. Быстра пачалі расці рады стаханаўцаў. Рух за соцыялістычную прадукцыйнасць працы пачаўся з мылаварнага завода «Рынтува». Ужо на другі дзень пасля яго нацыяналізацыі прадукцыйнасць працы ўзнялася тут на 40 проц. Першая стаханаўка — работніца Лаукшайтэ выканала норму на 275 проц.

Запрацавала рабочая вынаходніцкая мысль і ініцыятыва. Уносяцца змены ў вытворчыя працэсы, якія даюць рост выпрацоўкі. Каменшчыкі Шчэрбакоў і Чэркас у рэзультаце рацыяналізацыі работы за 8 гадзін 30 мін. уклалі сваімі брыгадамі ў колькасці 22 чалавек па 14.200 цаглін. Гэта небывалы раней ва ўсёй Літве рэкорд.

Рабочыя папіроснай фабрыкі «Зіва» павялічылі дзённую выпрацоўку з 600 тысяч штук да 1 мільёна.

Такіх прыкладаў ужо многа. Літоўскі народ хоча ў найкарацейшы тэрмін ліквідаваць сваё эканамічнае адставанне ад усяго СССР і ён гэтага даб'ецца. Заручкай гэтаму — яго бязмежная любоў і давер'е да комуністычнай партыі, якая ўпэўнена і цвёрда вядзе яго да новага, шчаслівага і радаснага жыцця.

Р. ДОДЗІН.

РАСКАЗ ЗВЕННЯВОЙ

Соцыялістычнае спаборніцтва ільнаводаў БССР, Калінінскай і Смаленскай абласцей

Беларуская дэлегацыя, правяраючы выкананне соцдагавора калінінскімі ільнаводамі, наведала Молакаўскі раён. У райкоме партыі зайшла гутарка аб спосабах атрымання высокіх нумароў ільновалакна. у прыватнасці нумара 26. Звеннявая калгаса «Брыгадзір», Аршанскага раёна, Марыя Буракоўская пажадала бачыць узоры такога валакна.

Хутка сартыроўшчык базы «Заготлён» прынёс «паўночны шоўк» 26 нумара і стаў аб'ясняць, як яго атрымліваюць. Узяўшы жменьку ільновалакна, Буракоўская накіравалася ў калгас «Новае Барыскава», каб дэтальна азнаёміцца з работай калгасных ільнаводаў, убачыць сваімі вачыма працэс атрымання высокаякаснага валакна.

...Поле. Жнівеньскае сонца стаіць высока, стракочуць кузнечыкі. Калгасная масцярыца звеннявая Ефрасіння Барадкіна цярэбіць лён, спачатку вырывае высокія сцяблы, потым больш нізкія.

Твар яе ажывіўся, калі яна даведалася аб мэце нашага прыходу.

Вось што Ефрасіння Барадкіна расказвала аб сваёй рабоце.

— Мала яшчэ вырасціць стромкі і тонкі лён, трэба яго як належыць вытерабіць, абмалаціць, разаслаць і потым апрацаваць. Мы заўсёды прымяняем падвойнае церабленне, спачатку бярэм лён высокі, потым нізкі і стараемся добра рассартыраваць яго. Адразу кладзецца некалькі грудак — тонкія сцяблы асобна, тоўстыя асобна. Вяжам снапы не тоўстыя для таго, каб хутчэй прасыхалі. Пад вечар складаем іх у бабкі па 6 снапоў для сушкі.

У нас забылі ўжо калатушкі і пранікі; мы лён малоцім на машыне «Элзі». Апрача падвозчыкаў і падавальшчыкаў ёсць пры машыне кантралёр, які вытрасае снапы і правярае якасць абмалоту.

Абмалаціўшы снапы, зноў іх сартыруем і вязем на сцелішча. Для ільну высокіх нумароў выбіраем найлепшае сцелішча, рассцілаем лён тонкім-тонкім слоем, проста па адной нітачцы.

З надыходам канца лёжкі, калі валакно пачне адставаць, разы два ці тры ў дзень пабяжыш паглядзець яго, прынясеш пробу, бо як пераляжыць — сапсуецца, а недаляжаўшы лён будзе нізкаякасны. Вось тут і глядзіш.

Сушым лён у ёўнях у лёгкім духу, каб не перапаліць, і тады пачынаем трапаць. Звычайна трэплем уручную. Не гонім змаху траплом, а паціханьку, спачатку адзін бок, потым пераверпеш, ды таксама ціханька, каб не засякаўся.

А колькі яшчэ работы пасля трапкі ільну! Кожнае валаконца раскінеш на грудкі (іншы раз бывае 17 такіх грудак), вось і глядзіш, куды пакласці. Пасля гэтага рукамі, а то шарсцяной шчоткай лёганька абмахнеш кудзелю, страсеш кастрыцу і пакладзеш сутак на трое-чацвёра ў падвал на дошкі, прыціснеш лён камнем, каб адляжаўся, і тады вязем на склад. Наша звяно здала 28 цэнтнераў ільновалакна замест 17,5 па плану, у тым ліку — 1,5 цэнтнера 26 нумарам.

— Як бачыце, — закончыла Ефрасіння Барадкіна, — нічога складанага няма, патрэбна любоў да ільну і адданая работа.

Марыя Майсееўна Буракоўская падзякавала тав. Барадкіну за навуку і выказала жаданне заключыць з ёй дагавор на соцыялістычнае спаборніцтва за атрыманне высокіх нумароў ільновалакна ў 1940 г. і высокага ўраджаю ў 1941 годзе. Ефрасіння шчыра адгукнулася. Дзве звеннявыя далі адна другой свае адрасы і паабяцалі абменьвацца вопытам работы.

Спаборніцтва беларускіх і калінінскіх ільнаводаў шырыцца.

І. НОВІК.

КАЛІНІН. (Спец. кар. «Звязды»).

ЗА РУБЯЖОМ

НАЛЁТЫ ГЕРМАНСКІХ САМАЛЁТАЎ НА АНГЛІЮ

ЛОНДАН, 15 жніўня. (ТАСС). Міністэрства авіяцыі паведамляе, што ўчора дзейнасць германскай авіяцыі над Англіяй была менш інтэнсіўнай чым у папярэднія дні. Раніцай германскія самалёты атакавалі аэрастаты паветранай загароды ў Дуўры і лёгкія ваенныя караблі. Днём і вечарам многа германскіх самалётаў зрабіла налёты на Паўднёвую, Усходнюю і Паўднёва-Заходнюю Англію. Страты невялікія. Ёсць некалькі раненых і забітых. Усяго ўчора над англійскім узбярэжжам знішчана 26 германскіх самалётаў. Англійская авіяцыя страціла толькі чатыры самалёты.

Зводка германскага камандавання

БЕРЛІН, 15 жніўня. (ТАСС). Вярхоўнае камандаванне германскай арміі паведамляе, што германская падводная лодка затапіла ў атлантычных водах англійскі дапаможны крэйсер «Трансільванія» водазмяшчэннем у 17 тысяч тон. Не гледзячы на неспрыяючае надвор'е, учора эскадрыллі германскіх самалётаў прадаўжалі рабіць налёты на партовыя збудаванні, прамысловыя прадпрыемствы, аэрадромы, сеткі паветранага загароджання і ваенныя лагеры ў Паўднёвай, Паўднёва-Усходняй і Цэнтральнай Англіі. Учора англійская авіяцыя страціла 28 самалётаў. 12 германскіх самалётаў не вярнуліся на сваю базу.

Дзеянні англійскай авіяцыі

ЛОНДАН, 15 жніўня. (ТАСС). Міністэрства авіяцыі паведамляе, што ў ноч на 14 жніўня англійскія бамбардыроўшчыкі атакавалі авіяцыйныя заводы ў Дэсу і Бернбургу, заводы боепрыпасаў у Люнене, Грэфенбройху, розныя ваенныя аб'екты Рурскай вобласці, а таксама 14 аэрадромаў у Германіі, Галандыі, Бельгіі і Францыі. Адзін англійскі самалёт не вярнуўся на сваю базу.

Англійскія закупкі ў ЗША

НЬЮ-ЙОРК, 15 жніўня. (ТАСС). Як паведамляе газета «Нью-Йорк таймс», адзін з кіраўнікоў авіяцыйнай кампаніі «Авіэйшен» — Манэфакчурынг, які прыбыў з Еўропы, заявіў, што Англія атрымлівае штомесяц 350 амерыканскіх самалётаў.

Страты англійскай і германскай авіяцыі

ЛОНДАН, 15 жніўня. (ТАСС). Агенцтва Рэйтэр паведамляе, што з 18 чэрвеня да 13 жніўня збіты 543 германскія самалёты. Англійская авіяцыя страціла 120 самалётаў. Па самых умераных падліках, Германія страціла 1257 лётчыкаў, а Англія—120, з якіх 21 выратаван.

Паведамленне італьянскага камандавання

РЫМ, 15 жніўня. (ТАСС). Як перадае агенцтва Стэфані, італьянскае камандаванне паведамляе, што ў Брытанскім Самалі ідуць вялікія баі пры паспяховым удзеле авіяцыі. Захвачаны палонныя і зброя.

Англійскія прапановы ЗША

НЬЮ-ЙОРК, 14 жніўня. (ТАСС). Вашынгтонскі карэспандэнт газеты «Дэйлі мірор» Пірсон паведамляе, што Англія прапанавала перадаць Злучаным Штатам суверэнітэт над усімі сваімі астраўнымі ўладаннямі ў Заходнім паўшар'і, прадаставіць права карыстання сухаземнымі, паветранымі і ваенна-марскімі базамі і рад [illegible]

[illegible]

чэбных мэт, а таксама для скарыстання іх у якасці дапаможных караблёў. Незалежна ад таго, ці ўступяць ЗША поўнасцю ў вайну або астануцца па-за ёй, заявіў Уолш, неабходна ў інтарэсах абароны захаваць у ЗША увесь флот.

Як паведамляе агенцтва Юнайтэд Прэс, Рузвельт старанна вывучае англійскія прапановы [illegible]

[illegible]

ГЕРМАНСКІЯ ПАРАШУТЫ Ў АНГЛІІ

ЛОНДАН, 14 жніўня. (ТАСС). [illegible]

[illegible] тыстаў былі захвачаны ў Цэнтральнай Англіі. Карэспандэнт, прыбыўшы ў адзін з прыбярэжных гарадоў Паўднёвай Англіі, перадае, што поезд, у якім ён ехаў, ішоў на палавіннай скорасці, бо вакол поезда беспярапынна падалі запальваючыя бомбы.

[illegible] чаны ў палон.

ЛОНДАН, 14 жніўня. (ТАСС). Як перадае агенцтва Рэйтэр, сёння раніцай паблізу аднаго горада ў Цэнтральнай Англіі было заўважана 11 раскрытых парашутаў. Апрача таго, 16 раскрытых парашутаў было знойдзена ў розных раёнах Шатландыі.

АМЕРЫКАНСКІ ДРУК АБ ГЕРМАНСКІХ ПАВЕТРАНЫХ НАЛЁТАХ НА АНГЛІЮ

НЬЮ-ЙОРК, 15 жніўня. (ТАСС). Каментыруючы паветраныя баі над Англіяй, газета «Нью-Йорк геральд трыбюн» піша: «Калі дзеянні германскай авіяцыі мелі мэтай адкрыць шлях германскаму ўрыванню, то яны яшчэ не прывялі да жаданых рэзультатаў. Англійскі паветраны флот і аэрадромы не знішчаны, а берагавая абарона, як відаць, дагэтуль не мела сур'ёзных страт».

Лонданскі карэспандэнт газеты «Інтэрнейшэнл ньюс сервіс» Нікербокер заявіў, што па думцы экспертаў, немцы пакуль прабуюць прымусіць англічан раскрыць месцазнаходжанне сваіх зенітных батарэй і аэрадромаў. Калі яны будуць мець здавальняючыя весткі, тады пачнецца сапраўднае ўтаржэнне. Калі барацьба будзе прадаўжацца пры цяперашняй суадносіне ў стратах, то паветраныя флоты праціўнікаў колькасна ўраўняюцца.

Як паведамляе агенцтва Юнайтэд Прэс, вядомы амерыканскі канструктар самалётаў Северскі заяўляе, што цяперашнія паветраныя налёты прадстаўляюць сапраўдную рашаючую «буйную атаку». «Калі Англія,—сцвярджае Северскі,—пацерпіць паражэнне ў гэтай паветранай бітве, яна прайграе і вайну».

У НЕАКУПІРАВАНАЙ ЗОНЕ ФРАНЦЫІ

ВІШЫ, 15 жніўня. (ТАСС). Глава французскай дзяржавы Петэн заявіў, што германскі ўрад не дазволіў французскаму ўраду пераехаць у Парыж. Такім чынам, неакупіраванай частцы Францыі прыдзецца існаваць на ўласныя рэсурсы. Тут налічваецца каля 15 мільёнаў насельніцтва. Адсутнічае цяжкая прамысловасць, бо няма металу і вугалю. З прычыны адсутнасці сыравіны і паліва прыпынена работа на гумавых заводах у Клермон-Феране, папяровых фабрыках Грэноблья, хімічных заводах Марселя, азотных заводах Тулузы і шоўкапрадзільных прадпрыемствах Ліёна. Жывёлагадоўля вельмі пацярпела ў рэзультаце вайны. Насельніцтва папярэджана аб тым, што мяса не [illegible] хлебам.

Дзеянні італьянскай авіяцыі ў Афрыцы

БЕРЛІН, 15 жніўня. (ТАСС). Германскае інфармацыйнае бюро паведамляе, [illegible]

Зварот Чан Кай-шы

ЧУНЦЫН, 14 жніўня. (ТАСС). [illegible]

[illegible] Кітая ў рэзультаце трох год вайны атрымаў усеагульнае прызнанне.

Затым Чан Кай-шы заяўляе, што ён не будзе лічыць свае абавязкі выкананымі, пакуль японцы не выйдуць поўнасцю з тэрыторыі Кітая.

У заключэнне Чан Кай-шы спыніўся на гераізме кітайскай арміі і народа.

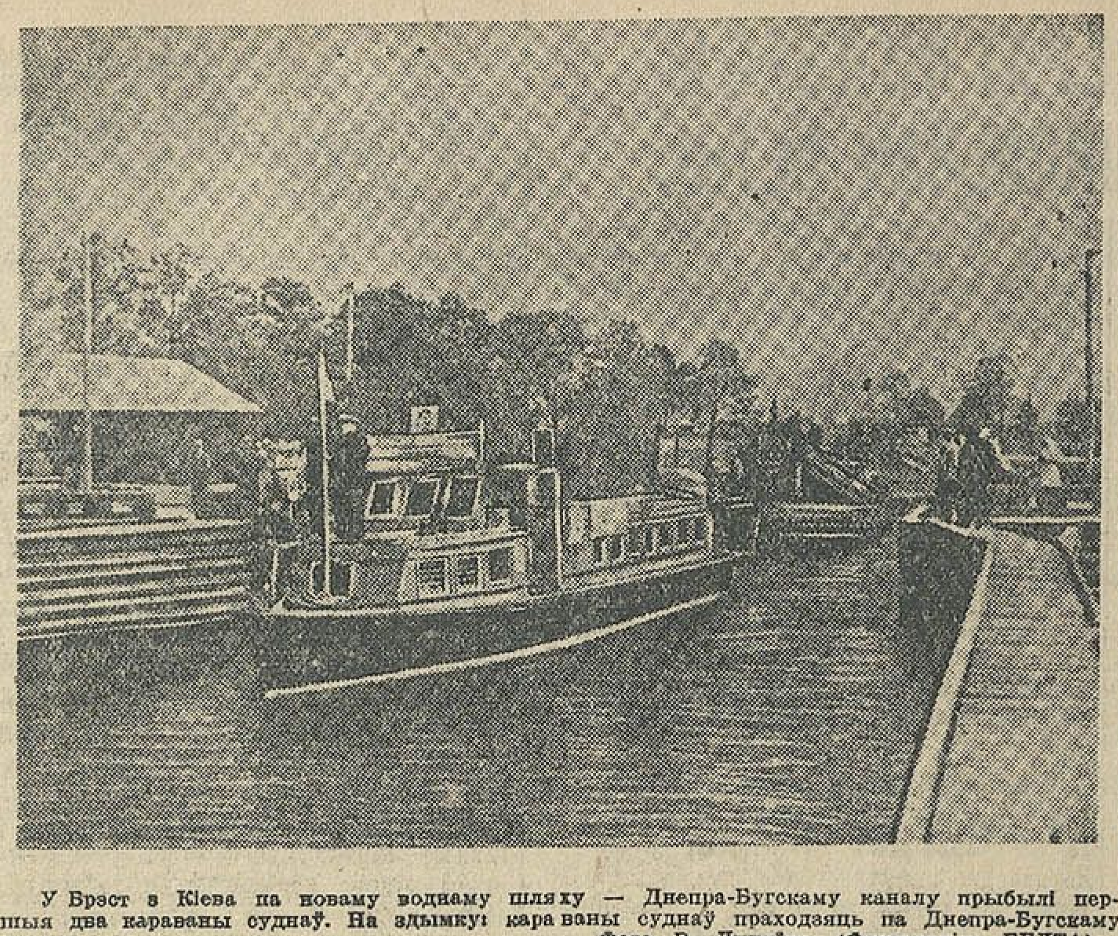

У Брэст з Кіева па новаму воднаму шляху — Дняпра-Бугскаму каналу прыбыў першы для параходаў судна. На здымку: [illegible] праходзіць па Дняпра-Бугскаму каналу. Фота В. Лупейка. (Фотахроніка БЕЛТА).

ПЕРАД ПРЫЗЫВАМ У ЧЫРВОНУЮ АРМІЮ

У Мінскай вобласці праводзіцца вялікая падрыхтоўчая работа да чарговага прызыва ў рады Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі і Ваенна-Марскі Флот.

Як паведамілі нашаму карэспандэнту ў абласным ваенкамаце, [illegible] прызыва гэтага года будуць значна вышэй, чым у мінулыя годы. Чырвоная Армія [illegible] маладымі патрыётамі нашай радзімы. Сярод прызыўнікоў [illegible] 56,3 проц. варашылаўскіх стралкоў, 43,2 проц. значкістаў ППА, 70 проц. значкістаў ГСА, 78,6 проц. значкістаў ППХА, лётчыкаў, парашутыстаў, кулямётчыкаў.

У іх ліку будучых байцоў нашай доблеснай Чырвонай Арміі—50 проц. камсамольцаў, членаў і кандыдатаў КП(б)Б, 78 дэпутатаў раённых і сельскіх Саветаў дэпутатаў працоўных.

У Любанскім раёне праведзены тактычныя заняткі, у якіх прынялі ўдзел 250 чалавек. 100 прызыўнікоў Чэрвеньскага раёна [illegible]

Паміж гарадамі і раёнамі абласці разгарнулася сацыялістычнае спаборніцтва на дастойную сустрэчу прызыва. [illegible]

У абласны ваенкамат штодзень паступаюць заявы ад маладых савецкіх патрыётаў з просьбай залічыць іх добраахвотнікамі ў рады Чырвонай Арміі і Ваенна-Марскога Флота.

Выстаўкі, прысвечаныя Дню авіяцыі

У дзяржаўнай бібліятэцы імені Горкага (Мінск) адкрылася выстаўка літаратуры, прысвечаная Дню авіяцыі. У шматлікіх літаратурных творах, прадстаўленых на выстаўцы, паказана магутнасць непераможнай совецкай авіяцыі. Спецыяльны аддзел прысвечан сталінскім сокалам — Героям Совецкага Саюза. Выстаўка адкрылася таксама ў дзяржаўнай бібліятэцы імені Леніна.

Будаўніцтва 106 новых машынна-трактарных майстэрань

У заходніх абласцях БССР у гэтым годзе арганізуюцца 101 новая машынна-трактарная майстэрня па бягучаму рамонту трактараў і аўтамашын і 5 машынна-трактарных майстэрань па капітальнаму рамонту. Кожны раён атрымае МТМ. Да будаўніцтва 89 майстэрань прыступілі ўжо. Для многіх з іх выкарыстоўваюцца пабудовы былых памешчыцкіх маёнткаў. Беластоцкая і Пінская МТМ атрымалі такарныя станкі і іншае абсталяванне.

На нядаўна створаных у заходніх абласцях машынна-трактарных станцыях прыступлена да будаўніцтва 114 жылых дамоў для работнікаў МТС і сельскагаспадарчых спецыялістаў, 101 нафтабазы, 14 гаражоў, 2 складаў для запасных частак, 15 кузняў, 16 лазняў, 2 клубаў, 5 інтэрнатаў, 20 сараеў для сельскагаспадарчых машын.

На будаўнічыя пляцоўкі завезена 103 тоны цэменту, 217 тон вапны, 1.315 тысяч штук цаглін, 6.512 кубаметраў лесу. На месцы выехалі 33 тэхнікі-будаўнікі, скончыўшыя нядаўна полацкі тэхнікум. На будаўніцтва машынна-трактарных майстэрань і машынна-трактарных станцый у заходніх абласцях адпушчана 5.413 тыс. рублёў.

Дарога Пінск—Целеханы

ПІНСК. Вясной бягучага года, па ініцыятыве сялян вёскі Голева (Пінскі раён) пачалося будаўніцтва дарогі Пінск—Целеханы даўжынёй у 50 кіламетраў. Гэта дарога скароціць шлях з Пінска ў сталіцу рэспублікі—Мінск—больш чым на 125 кіламетраў.

Земляныя работы выкананы ў размеры 92 тыс. кубаметраў. Ужо закончана падвозка лесу на трасу дарогі.

На працягу 1940 г. у Пінскай вобласці будзе пабудавана 160 кіламетраў новых дарог.

На будаўніцтва новых дарог і рамонт старых асігнавана звыш васьмі мільёнаў рублёў. (БЕЛТА).

РАДЫЁФІКАЦЫЯ ДАМОЎ КАЛГАСНІКАЎ

Мінскі радыёвузел радыёфіцыраваў больш 350 дамоў калгаснікаў бліжэйшых да горада сельскагаспадарчых арцелей — «Прамень соцыялізма», «Пупілавец», «Аб'яднанне», імені ДПУ, «Адраджэнне» і «Барэц за соцыялізм». Некаторыя з гэтых калгасаў знаходзяцца за 20 кіламетраў ад Мінска. Радыё атрымалі таксама хаты-чытальні і школы.

АГІТБРЫГАДА ПАЖАРНІКАЎ

ЧАШНІКІ. Тут арганізавана спецыяльная агітбрыгада з 15 актывістаў-пажарнікаў раёна. Удзельнікі брыгады выязджаюць у калгасы, дзе чытаюць інструктыўныя лекцыі аб процілажарнай ахове і аказваюць практычную дапамогу добраахвотным пажарным дружынам калгасаў. Ужо зроблены выезды ў два сельсаветы.

І. КАГАН.

ПАРАДАК ВЫДАЧЫ ДРО[ЎЎ] НАСЕЛЬНІЦТВУ

Выканаўчы камітэт Мінскага гар[одскога] Савета дэпутатаў працоўных зац[вердзіў] парадак выдачы дроў насельніцтву.

Для раздачы талонаў на дровы [грама]дзянам, пражываючым у прыватных [до]мах, адкрыты тры пункты: у клубе [...] базавода па вул. Н. Астроўскага — [для] Варашылаўскага раёна, у гужавым [...] па Добрамысленскаму завулку — д[ля Ка]гановіцкага раёна і ў клубе імені С[...] —для Сталінскага раёна.

Жыхары комунальных дамоў атр[ым]ваюць талоны ў домаўпраўленнях.

З 15 жніўня пачнецца водпуск [дроў] па талонах, выданых з 25 ліпеня. [Тало]ны на другі тэрмін будуць выдава[цца з] 1 снежня. Водпуск дроў па іх пач[нецца] з 5 студзеня 1941 года. Вылучан [гужавы] падвод для дастаўкі дроў насельніцт[ву] дом.

АЎТОБУСНАЯ ЛІНІЯ ВІЛЕЙКА—МІНСК

ВІЛЕЙКА. Штодзённа раніцой [з Ві]лейкі адпраўляюцца аўтобусы з па[саж]рамі. Рэгулярны аўтобусны рух уст[аноў]лен паміж абласным цэнтрам і Кур[ы]кім, Ільянскім, Смаргоньскім, Ашмя[нскім], Мядзельскім і Пастаўскім раёнамі.

15 жніўня пачалі штодзённа ку[рсі]ваць аўтобусы Вілейка—Мінск. Сёння [з] Вілейкі ў Мінск адправіўся першы [аў]тобус. (БЕЛТА).

Пяршынства БССР па лёгкай атлетыцы

Сёння на мінскім стадыёне «Харч[...]» пачынаюцца спаборніцтвы на пяршы[нства] БССР па лёгкай атлетыцы. У спабо[рніц]твах прымуць удзел 250 лепшых л[ёгка]атлетаў рэспублікі.

ВЫКАНАННЕ ПЛАНА ТОРФЗАВОД[АЎ] НАРКАМАТА МЯСЦОВАЙ ПАЛІЎН[АЙ] ПРАМЫСЛОВАСЦІ БССР

За 14 жніўня (ў процантах)

Заводы	Сутачнае заданне
Асінторф	—
Чырвоны Сцяг	60,3
Ім. Орджанікідзе	13,6
Ім. Даўмана	114,1
Дукора	—
Радзічава	78,4
Міханавічы	115,0
Балбасава	100,0
Змяёўка	77,5
Свабода	77,8
Лукскае	97,0
Татарка	83,1
Давыдаўка	125,0
Дубінец	263,0
Крэмянец	—
Ім. КІМ	58,3
Новая Беларусь	89,7
Хвойны Масток	200,0
Туголіца	—
Усяго	71,2

Паведамленні

16 жніўня, у 8 гадзін вечара, у [...] кабінеце Варашылаўскага РК КП[(б)Б] (Энтельса, 4) адбудуцца заняткі семі[нара] для кандыдатаў у члены ВКП(б). [Тэма] заняткаў: «Аб праграме ВКП(б)».

Лектар т. Саевіч.

* *
*

20 жніўня, у 7 гадзін 30 мін. веч[ара], у памяшканні Дома партактыва адбудз[ецца] сход комсамольскага актыва горада па [пы]танню ходу выканання Ўказа Прэзіды[ума] Вярхоўнага Совета Саюза ССР «Аб п[ера]ходзе на васьмігадзінны рабочы дзень, [на] сямідзённы рабочы тыдзень і аб заба[роне] самавольнага ўходу рабочых і служачы[х з] прадпрыемстваў і ўстаноў».

Дакладчык — сакратар ГК ЛКСМБ Фердэр.

Білеты па ГРК ЛКСМБ.

МІНГАРКОМ ЛКСМБ

Адказны рэдактар Т. С. ГАРБУНО[Ў]

У памяшканні Дзяржаўнага яўрэйскага тэатра БССР ГАСТРОЛІ ДЗЯРЖАЎНАГА РУСКАГА ДРАМАТЫЧНАГА ТЭАТРА БССР.
16 жніўня
Лопе дэ-Вега. САБАКА НА СЕНЕ
Пачатак у 8 г. 30 м. вечара.
Каса адкрыта з 2 г. дня да 9 г. вечара.
Гарадскія касы з 12 г. дня да 6 г. вечара.

Кінотэатр «Чырвоная зорка» ЛЮДЗІ НАШАГА КАЛГАСА

Кінотэатр «Радзіма» ЦІХІ ДОН

Кінотэатр «Інтэрнацыянал» ПАРУЧЫК КІЖЭ

Кінотэатр «Спартак» «ВАСИЛИСА ПРЕКРАСНАЯ»

ДЗЯРЖЦЫРК
(парк імені Горкага тэл. 22-725).
ВЯЛІКАЯ ЦЫРКАВАЯ ПРАГРАМА у 3-х аддзяленнях.
ПРАДАЎЖЭННЕ МАТЧАЎ ФРАНЦУЗСКАЙ БАРАЦЬБЫ.
БОРУЦЦА 3 ПАРЫ:
1. Барацьба па-за матча БУРЭВОЙ — БРАВЕРМАН.
2. САЛАЎЁЎ— СТРЫЖАК.
3. ТАЙВОНЕН— АЛЬТОН.
Пачатак у 9 гадзін вечара.
Пачатак барацьбы ў 11 гадзін вечара.

Дзіцячы кінотэатр
1. У Совецкай Літве.
2. У Совецкай Латвії.
3. «Белая маладосць».

Кінотэатр «НАВІНЫ ДНЯ»
1. Астраханскі сліп (навукова-папулярны фільм).
2. «Союзкиножурнал» № 71.
3. Журнал «Совецкая Беларусь» № 48.

БЕЛБРОДТРЭСТУ
ПАТРАБУЮЦЦА:
АГРАНОМ ПА ХМЕЛЮ
ДЛЯ АБСЛУГОЎВАННЯ ХМЕЛЯВОДЧЫХ КАЛГАСАЎ Чавускага раёна.
ЗВЯРТАЦЦА ПА АДРАСУ:
г. Мінск, Няміга, 11, тэл. 23-778.

Упраўленне па справах мастацтваў пры СНК БССР
У памяшканні Беларускага дзяржаўнага ордэна Працоўнага Чырвонага сцяга драмтэатра.
ГАСТРОЛІ ДЗЯРЖАЎНАГА ТЭАТРА МУЗЫКАЛЬНАЙ КАМЕДЫІ БССР
21 жніўня «ВЗАИМНАЯ ЛЮБОВЬ» музкамедыя ў 3 дзеях І. Рубінштэйна. Музыка Каца.
22 жніўня «СИЛЬВА», музкамедыя ў 3 дзеях. Музыка Кальмана.
23 жніўня «ЗАРЭЧНЫ ВАРОК» (вясёлы кок-сагыз), музкамедыя ў 3 дзеях А. Ушакова і А. Жаўрыка. Музыка Палонскага і Іванова.
24 жніўня «ВЗАИМНАЯ ЛЮБОВЬ» музкамедыя ў 3 дзеях І. Рубінштэйна. Музыка Каца.
25 жніўня «СИЛЬВА» музкамедыя ў 3 дзеях. Музыка Кальмана.
Пачатак у 8 г. 30 м. вечара.
Білеты ў касе тэатра з 2 да 8 г. 30 м. вечара і ў гарадскіх касах з 12 да 6 г. вечара.

БАБРУЙСКАЯ 2-ГАДОВАЯ ШВЕЙНАЯ ПРОФШКОЛА БЕЛКААПРОМСОВЕТА
аб'яўляе набор навучаючыхся
НА 1940/41 ВУЧЭБНЫ ГОД.
ПРОФШКОЛА РЫХТУЕ КВАЛІФІКАВАНЫХ МАЙСТРАЎ ПА ІНДЫВІДУАЛЬНАМУ ПАШЫВУ МУЖЧЫНСКАГА І ЖАНОЧАГА АДЗЕННЯ.
У школу прымаюцца асобы абодвух полаў ад 15—17 год, маючыя адукацыю за 6—7 класаў.
Жадаючыя паступіць у профшколу павінны падаць заяву на імя дырэктара профшколы з наступнымі дакументамі: атэстат аб адукацыі, даведку аб стане здароўя, метрыку, 2 завераныя фотакарткі і паштовых марак на 60 кап.
Паступаючыя падвяргаюцца іспытам па рускай і беларускай мовах і матэматыцы.
Выезд на іспыты толькі па выкліку. Прынятыя ў профшколу забяспечваюцца стыпендыяй ад 58 да 112 руб. у месяц па паспяховасці. За праезд на іспыты школа не аплачвае.
ПРЫЁМ ЗАЯЎ ДА 26 ЖНІЎНЯ.
ДАКУМЕНТЫ ПАСЫЛАЦЬ ПА АДРАСУ:
г. Бабруйск, Мопраўская, 6, профшкола швейнікаў.
ДЫРЭКЦЫЯ.

У аддзел аб'яў званіце па тэл. 21-360

НЕ ЗАБІВАЙЦЕ ЖЫВЁЛУ НА ДВАРАХ
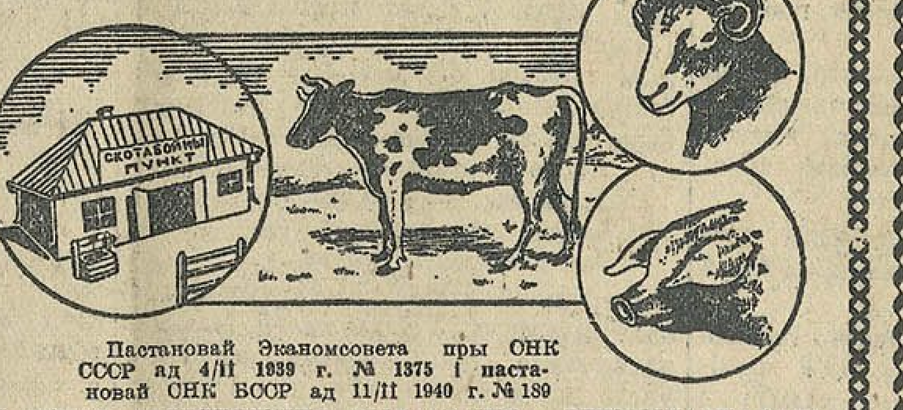

Пастановай Эканомсовета пры СНК СССР ад 4/ІІ 1939 г. № 1375 і пастановай СНК БССР ад 11/ІІ 1940 г. № 189
У МЭТАХ ЗАБЕСПЯЧЭННЯ ВЫКАНАННЯ ВЕТЭРЫНАРНА-САНІТАРНЫХ ПРАВІЛ ПА ЗАБОЮ ЖЫВЁЛЫ, А ТАКСАМА ПАЛЯПШЭННЯ РАЗДЗЕЛКІ ТУШ І ПАВЫШЭННЯ ЯКАСЦІ СКУРАНОЙ І МЕХАВАЙ СЫРАВІНЫ
забаронен падворны забой жывёлы
ў зонах дзейнасці існуючых, а таксама ўноў пабудаваных скотабойных пунктаў. Радыус гэтай зоны ўстаноўлен 4—6 кіламетраў у сельскіх мясцовасцях і 10—15 кіламетраў у гарадах, рабочых пасёлках і райцэнтрах.
НА СКОТАБОЙНЫХ ПУНКТАХ ПРАЦУЮЦЬ ВЫСОКАКВАЛІФІКАВАНЫЯ ЗАБОЙШЧЫКІ ПА ЗАБОЮ ЖЫВЁЛЫ. З'ЁМЦЫ ШКУРЫ І РАЗДЗЕЛЦЫ ТУШ.
ЗАБОЙ ЖЫВЁЛЫ ВЫТВАРАЙЦЕ ТОЛЬКІ НА СКОТАБОЙНЫХ ПУНКТАХ, гэтым забяспечыце высокую якасць шкуры і мяса.
БЕЛАДДЗЯЛЕННЕ «ЗАГОТЖЫВСЫРАВІНА».

ВЫРАБЫ З ШКУР ЖЫВЁЛЫ.

УПРАЎЛЕННЕ ДЗЯРЖСТРАХА БССР
даводзіць да ведама
ўсіх праўленняў калгасаў
аб тым, што ў 1940 годзе
НЕ БУДЗЕ НІЯКАЙ АДТЭРМІНОЎКІ
для заключэння звышакладнога страхавання азімых пасеваў пасля сканчэння ўстаноўленых тэрмінаў сяўбы.
★
КАЛГАСЫ, жадаючыя застрахаваць азімыя пасевы АД ВЫМЯРЗАННЯ, вымачкі, выправання, замаразкаў, паводкі, ГРАДАБІЦЦЯ, ліўняў, бур і агню на корані, павінны заявіць аб гэтым да сканчэння дзяржаўных тэрмінаў сяўбы страхавой інспекцыі пры райфа або страхавому агенту.
★
СТРАХУЙЦЕ АЗІМЫЯ ПАСЕВЫ ДА ПОЎНАЙ КАШТОЎНАСЦІ ПЛАНАВАГА ЎРАДЖАЮ.

АДРАС РЭДАКЦЫІ І ВЫДАВЕЦТВА: Мінск, Совецкая 49. Тэлефоны рэдакцыі: адказнага рэдактара — 20 000 (камутатар) дадатковы 102, намесніка адказнага рэдактара — 25.188, адказнага сакратара — 21.353, сакратарыята — 22.412, прыёмная рэдактара — 21.352, літаратурнага сакратарыята—21 846, аддзелаў: партыйнага — 21.356, совецка-гандлёвага — 21.885, прамыслова-транспартнага — 20.830, сельскагаспадарчага — 25.189, культуры і школ — 23.955, унутранай інфармацыі — 21.399, рабселькораў і пісем працоўных — 20.844, 21.845, агульны рэдакцыі — 21.556, загадчыка выдавецтва — 21.358, выпускаючага — 24.768, карэктарскай — 21.357, бухгалтэрыі выдавецтва і аддзела аб'яў — 21.360.

У1591. Мінск, друкарня «Звязды», Совецкая, 49. К., Л., Ш.